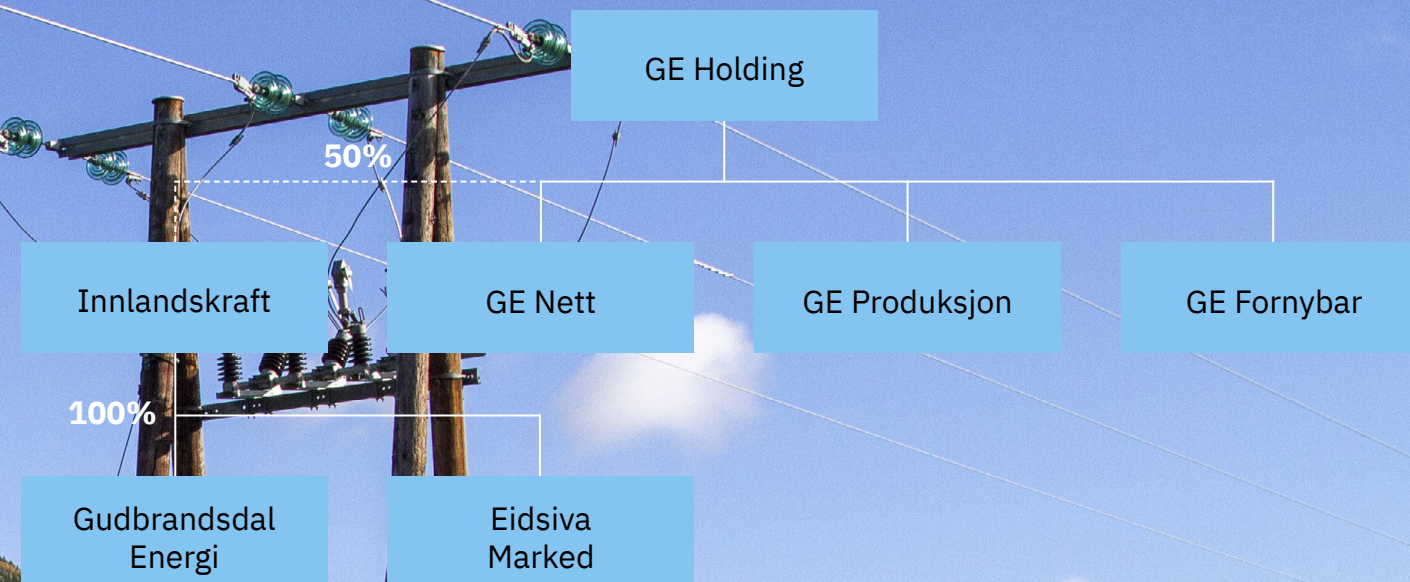

Års-
rapport
2018

Nøkkeltall

	2018	2017	2016
Resultat før skatt (MNOK)	44,3	23,6	49,3
Egenkapital prosent	42,2 %	46,7 %	48,7 %
Investeringer (MNOK)	109,2	101,0	133,0
Produksjon (GWh)	74	90	76
Antall nettkunder	20 409	19 780	19 264
Antall årsverk	71	71	73
Sykefravær	5,3 %	4,4 %	3,5 %

Organisasjon

Innhold

Organisasjon og nøkkeltall	2
Ledelsens kommentar	4
Konsernets verdiskapning	7
Årsberetning 2018	8
Konsernregnskap 2018	14
Noter til regnskapet for 2018	20
Revisjonsberetning 2018	38
Gudbrandsdal Energi Nett AS	42
Gudbrandsdal Energi Produksjon AS	43
Gudbrandsdal Energi Fornybar AS	44
Innlandskraft AS	45

Forside: I januar medførte stort snøfall at det måtte settes krisestab. Her sliter montør Ivar Sletten seg frem i dypsnøen for å slå snø av linjene.

Konst. konsernsjef Per Oluf Solbraa

“ I 2018 ble vi igjen påminnet på hvor sårbart samfunnet kan være i forhold til vær og vind

Vi har også i 2018 hatt stor aktivitet i hele konsernet, og gjort store investeringer innenfor nett, fiber og ny fornybar kraftproduksjon. Ekstern verdivurdering av konsernet viser at investeringene som er gjort har vært verdiøkende. Rundt oss skjer det strukturelle endringer i bransjen. Noen av de selskapene som fra før var store, slår seg sammen. Dette vil påvirke oss, og det er viktig at vi følger opp de investeringene som er gjort, og sørger for at disse gir positive bidrag. Samtidig må vi vurdere hvor det er hensiktsmessig å satse videre alene, og hvor det

vil gi økte muligheter ved samarbeid med andre.

Energibransjen er sterkt regulert gjennom lover og forskrifter. Det er flere regulatoriske endringer på gang som vil påvirke oss og bransjen. Her kan nevnes forskrifter om funksjonelt skille, utredning om utjevning av nettleie, effekt-tariffer og skatteutvalget som er nedsatt for å se på dagens vannkraftbeskatning. Ved siden av dette blir bransjen også sterkt påvirket av EU sin energipolitikk. Innføringen av tredje energi-markedspakke, og den kommende fjerde energi-

markedspakke har medført og vil medføre stor politisk debatt, jf erfaringene fra debatten om Acer. Det er viktig at bransjen framover klarer å ta en mer aktiv rolle i det offentlige ordskiftet.

I 2018 tok vi initiativ til en klimadugnad i Gudbrandsdalen. Klimaendringene vi opplever, og endret kundeadferd som følge av disse endringene, er bakgrunnen for prosjektet. Prosjektet er kalt «krafttak for grønn vekst», og målet er bl.a. å legge til rette for at det kan utvikles nye grønne arbeidsplasser i Gudbrandsdalen. Alle energiselskapene i Gudbrandsdalen er med som prosjekteiere – framtiden er fornybar og fullelektrisk!

Vi har i 2018 bygd om kontorbygget og uteområdet i Øyer. Vi har nå gode lokaler og uteområder til den virksomheten vi driver både på Vinstra og i Øyer, og vi har gjennom de siste års satsing på våre kontorbygg fått bedre arbeidsmiljø for våre ansatte.

I 2018 ble vi igjen påminnet på hvor sårbart samfunnet kan være i forhold til vær og vind. Året startet med flere strømutfall som påvirket mange av våre nettkunder. Tidlig befarings med helikopter, svært stor innsats fra våre ansatte, og mange tålmodige og forståelsesfulle kunder førte til at vi kom gjennom perioden på en god måte – og uten personskader som førte til fravær.

Sikker strømforsyning blir stadig viktigere i vårt samfunn. Forsyningssikkerhet er derfor et viktig element i alle tiltak som planlegges og gjennomføres i vårt distribusjonsnett. Sentrale stikkord her er flere fjernstyrte høyspentbrytere, mer masket nett og fokus på skogrydding.

GE Nett har i skrivende stund den laveste nettleia i Norge. Det har mange årsaker. Framover blir det viktig å møte «konkurransen» fra nettselskap som er mer effektive enn oss. Det betyr stort fokus på egne driftskostnader, og at vi framover gjør de riktige investeringene.

GE Nett passerte i 2018 20.000 nettkunder. Det er fortsatt høy aktivitet innenfor utbygging av nye

fritidsboliger. Vekst på dette området er viktig for selskapet og for vår region.

I 2010 startet GE sammen med andre, selskapet Austri Vind DA. Samarbeidet har ført til bygging av Raskiftet vindkraftverk, der den siste vindturbinen sto ferdig i oktober 2018. I perioden etter har GE sin andel av vindkraftproduksjonen vært større enn fra våre heleide vannkraftverk. Det er svært tilfredsstillende at arbeidet som er nedlagt siden 2010 nå gir resultater i form av mer fornybar energiproduksjon.

Det har i 2018 vært arbeidet videre med Kjølberget vindkraftverk, og det er nå avklart at dette vindkraftverket blir bygget i 2019–2020. Vi fortsetter med dette vår satsing på fornybar kraftproduksjon sammen med Eidsiva og Stadtwerke München.

For våre vannkraftverk har arbeidet med å modernisere og automatisere drifta fortsatt, og vi kan nå styre mer av drifta i alle kraftverk direkte fra driftssentral. Både Vinkelfallet kraftverk og Moksa kraftverk begynner å dra på årene, og vi må regne med at kostnadene til vedlikehold vil øke i årene som kommer.

Vår etablering av Innlandskraft sammen med Eidsiva har ført til at vi er landets tredje største sluttbrukeraktør innenfor strømsalg. Samarbeidet bærer frukter ved fortsatt kundevekst og gode økonomiske resultater. Vår tro på at denne bransjen framover vil bli dominert av noen få store aktører er styrket. Samarbeidet har også medført at det blir utviklet og solgt nye produkter og tjenester til kundene, slik som solpanel på tak, mobiltjenester, ladestasjoner for hjemmelading av el-bil m.m. Begge merkevarene tilbyr også gjennomfakturerings til sluttkunden. Samtidig opplever vi at vår merkevaresatsing på merkevarene Gudbrandsdal Energi og Eidsiva gir resultat. Økt kjennskap blant kundene er helt avgjørende for videre vekst. Gudbrandsdal Energi er stadig på toppen i energibransjen i kundetilfredshet, og Eidsiva klatrer oppover listen. Innlandskraft er klar for videre vekst.

Konsernets verdiskapning

Gudbrandsdal Energi bidrar direkte og indirekte til en betydelig samfunnsmessig verdiskapning. For 2018 er den direkte verdiskapningen anslått til 104 millioner kroner. I tillegg kommer kjøp fra underleverandører ifb. med investeringer og løpende drift. For 2018 utgjør denne indirekte verdiskapningen ca 349 millioner kroner.

Verdiskapning

(beløp i hele tusen)

	2018
Lønn	62 004
Skatt på selskapets inntekt	8 505
Eiendomsskatt	4 472
Utbytte eierkommuner	27 090
Sponsor og gavetildelinger	1 975
Sum	104 046

Fra Raskiftet vindkraftverk, som ble satt i drift siste kvartal 2018.

Års- beretning 2018

Skogrydding er et viktig arbeid for å opprettholde strømforsyningen. Arbeidet krever både godt utstyr og god kompetanse.

Organisasjon

Gudbrandsdal Energi-konsernet består av morselskapet Gudbrandsdal Energi Holding AS og følgende heleide datterselskaper: Gudbrandsdal Energi Nett AS som står for distribusjon av elektrisk kraft i selskapets nettområde, Gudbrandsdal Energi Produksjon AS som produserer kraft i tre kraftverk og Gudbrandsdal Energi Fornytbar AS som investerer i vindkraft. Det ble i 2016 etablert felles eierskap med Eidsiva Energi AS innen kraftomsetning gjennom Innlandskraft AS. Innlandskraft AS er eid med 50 % hver av Gudbrandsdal Energi Holding AS og Eidsiva Energi AS. Innlandskraft AS eier 100 % av Gudbrandsdal Energi AS og Eidsiva Marked AS.

Virksomheten ble organisert som eget aksjeselskap i 1986, og er en videreføring av en rekke selskaper fra forskjellige kommunale og private foretak, som alle hadde tilknytning til produksjon, distribusjon og omsetning av elektrisk energi.

Konsernet har hovedkontor på Vinstra i Nord-Fron kommune.

Eierforhold

Gudbrandsdal Energi Holding AS sin aksjekapital er kr. 151 400 000 fordelt på 151 400 aksjer eiet slik:

Øyer kommune	45 420 aksjer	(30 %)
Ringebu kommune	45 420 aksjer	(30 %)
Sør-Fron kommune	30 280 aksjer	(20 %)
Nord-Fron kommune	30 280 aksjer	(20 %)

Gudbrandsdal Energi Holding AS og datterselskapene i konsernet har gjennomgående styre. Styrene består av sju medlemmer. To styremedlemmer med varamedlemmer velges av og blant konsernets ansatte. Fem styremedlemmer med varamedlemmer velges i generalforsamling. Valgkomiteen består av ordførerne i de fire eierkommunene. Valgkomiteen er ved siden av å være valgkomite for Gudbrandsdal Energi Holding AS også valgkomite for datterselskapene i konsernet.

Pr. 31.12.2018 består styret av følgende medlemmer:

Styrets leder:	Bjarne Slapgard
Styrets nestleder:	Randi Karen Nordtorp Mølmen
Styremedlemmer:	Per Øivind Skard
	Randi Helene Røed
	Ragnhild Ulvik
Ansattevalgte:	Arild Romfog
	Hans Sveipe

Adm. direktør møter i styret uten stemmerett.

Gudbrandsdal Energi Holding AS

Selskapets formål er å eie og forvalte eierskapet i datterselskapene samt ivareta andre finansinvesteringer. Selskapet er medeier i blant annet Innlandskraft AS, Eidsiva Bredbånd AS og On Energi AS gjennom eierandel i Elnett Energi Invest AS.

Selskapet utfører konserntjenester for datterselskapene. Tjenester som leveres blir fakturert til markedspriser.

Gudbrandsdal Energi Nett AS

Selskapets formål er å bygge, eie og drive anlegg for distribusjon av elektrisk energi og anlegg for bredbånd. Konsesjonsområdet for nettvirksomheten er kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Øyer og Sjøa-området i Sel. Antall nettkunder pr. 31.12.2018 er 20 409 mot 19 780 ved forrige årsskifte.

Regional- og distribusjonsnettet utvides og vedlikeholdes etter oppsatte planer. Forøvrig er det betydelig utbygging av distribusjonsnett i nye og eksisterende hytteområder. Det er fokus på tiltak som forbedrer leveringskvalitet og -sikkerhet. AMS-teknologien gir nye muligheter for effektivisering av nettdriften og selskapet jobber aktivt for å ta ut denne effektiviseringsgevinsten.

Selskapet er også involvert i utbygging av bredbåndsinfrastruktur i nettområdet. Bredbåndsanleggene er utleid til Eidsiva Bredbånd AS frem til 2050. Gudbrandsdal Energi Nett AS vil investere videre i bredbåndsinfrastruktur.

Gudbrandsdal Energi Produksjon AS

Selskapets formål er å eie og drive anlegg for produksjon av vannkraft. Videre skal selskapet eie og forvalte fast eiendom. Selskapet eier tre vannkraftanlegg. Mokså og Åkvisla i Øyer kommune og Vinkelfallet i Ringebu kommune.

I egne kraftverk er det i 2018 produsert 74,4 GWh mot 90,2 GWh i 2017. Av dette kvantum er 11,2 GWh levert Oppland Energi AS i henhold til avtale.

Gudbrandsdal Energi Fornybar AS

Selskapets formål er å bygge, eie og drive anlegg for produksjon av fornybar energi og investere i selskap med tilhørende virksomhet. Gudbrandsdal Energi Fornybar AS eier 20 % av Austri Raskiftet DA og gjennom oppkjøp i 2018 50 % av Austri Kjølberget DA. Byggingen av Raskiftet vindkraftverk startet i 2016 og ble fullført i 2018. Forventet årlig produksjon er 368,5 GWh. Kjølberget vindkraftverk fikk konsesjon i 2015. Det arbeides videre med målsetting om utbygging i 2019 og 2020.

Gudbrandsdal Energi AS og Innlandskraft AS

Det ble den 01.07.2016 inngått felles eierskap med Eidsiva Energi AS om kraftomsetning. Eierskapet er igjennom Innlandskraft AS som eier 100 % av Gudbrandsdal Energi AS og Eidsiva Marked AS.

Ansatte, arbeidsmiljø og likestilling

Konsernet har 71 årsverk pr. 31.12.2018, inkludert fem lærlinger. Sykefraværet i 2018 er 5,3 % mot 4,4 % i 2017. I 2018 har det ikke vært noen skader som har medført fravær.

Arbeidsmiljøet følges opp av konsernets styre, ledelse og arbeidsmiljøutvalg. Det er tilsatt verneleder i kombinasjonsstilling med andre oppgaver. Konsernet har avtale med Frisk HMS Gudbrandsdal AS om bedriftshelsetjenester. Styret anser arbeidsmiljøet i konsernet som godt.

Gudbrandsdal Energi Holding AS har 17 årsverk. 10 ansatte er kvinner. Det er totalt ansatt 13 kvinner i konsernet. Bransjen er generelt preget av lav kvinneandel. Ved nyansettelser er konsernet bevisst på likebehandling mellom kjønnene. Det er ikke gjennomført spesielle likestillingstiltak gjennom året. Konsernet skal være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av etnisk bakgrunn, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn eller nedsatt funksjonsevne. Konsernet har ikke sett det som nødvendig å iverksette særskilte tiltak mot diskriminering.

Miljørapportering

Konsernets virksomhet medfører ingen forurensning av det ytre miljø, utover det som tillates i gjeldende lov- og forskriftskrav. For best mulig utnyttelse av ressursene investeres det kontinuerlig i moderne utstyr og hjelpemidler i de forskjellige virksomhetene i konsernet.

Finansiell og markedsmessig risiko

Valutarisiko og markedsrisiko

Konsernet opererer i et volatilte kraftmarked. Kjøp og salg av kraft eksponerer alle kraftselskap for risiko. Konsernet vurderer risikoeksponeringen til å være moderat. Det er utarbeidet en intern risikomanual som beskriver eksponeringsnivåer og regulerer risikoeksponeringen i selskapet.

Gudbrandsdal Energi Fornybar AS har norske kroner (NOK) som basisvaluta, men er gjennom samarbeid også eksponert for endringer i andre lands valutakurser, hovedsakelig euro (EUR). Gudbrandsdal Energi Fornybar AS har balanseførte eierandeler i Austri Raskiftet DA, hvor regnskapet avlegges i EUR.

Renterisiko

Konsernet er eksponert mot endringer i rentenivået når det gjelder kapitalplasseringer og låneopptak. Dette vil påvirke finansinntekter og kostnader. Videre kan endringer i rentenivået påvirke investeringsmulighetene framover.

Kredittrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses moderat, da det historisk sett har vært lite tap på fordringer.

Likviditetsrisiko

Konsernet har hatt skiftende likviditet gjennom regnskapsåret. Det har vært en risiko i de sikkerhetskrav som stilles på finansielle kraftkontrakter, men den er vurdert til å være lav. Etter 01.01.2017 er det Innlandskraft AS som har denne risikoen.

Økonomi

Resultatregnskapet for konsernet omfatter morselskapet Gudbrandsdal Energi Holding AS og de heleide datterselskapene Gudbrandsdal Energi Nett AS, Gudbrandsdal Energi Produksjon AS og Gudbrandsdal Energi Fornybar AS. Innlandskraft AS som felleskontrollert virksomhet og selskapene Elnett Energi Invest AS, Austri Kjølberget DA og Austri Raskiftet DA er innarbeidet etter egenkapitalmetoden.

Konsernregnskapet viser et driftsresultat på 48,5 millioner kroner og et årsresultat på 37,7 millioner kroner mot hhv. 28,0 millioner kroner og 23,7 millioner kroner for 2017. Omsetningen var på 221,3 millioner kroner, mot 190,0 millioner kroner i 2017. Økning i inntektsrammen og høyere spotpris på solgt kraft er hovedforklaringene på høyere omsetning.

De samlede investeringer i varige driftsmidler og finansielle investeringer i konsernet er 268,3 millioner kroner.

I 2015 ble ytelsesbasert pensjonsordning lukket og nye ansatte blir innmeldt i innskuddsbasert pensjonsordning. Ved utgangen av 2018 er 26 ansatte i ytelsesbasert ordning, mens 45 er i innskuddsbasert ordning i konsernet.

Samlet kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter er på 39,8 millioner kroner mot 203,20 millioner kroner for 2017. Totalkapitalen er ved utgangen av året 1 329 millioner kroner mot 1 163 millioner kroner pr. 31.12.2017. Konsernets likviditetsbeholdning er 5 millioner kroner pr. 31.12.2018 mot 116 millioner kroner året før.

Konsernet er i 2018 refinansiert og har nå lån med en ramme på 800 millioner kroner. Av rammen er 500 millioner kroner benyttet pr. 31.12.2018.

Gudbrandsdal Energi Holding AS

Selskapet har et negativt driftsresultat for både 2018 og 2017 på hhv. 4,5 millioner kroner og 13,5 millioner kroner. Nedgang i pensjonskostnader fra 2017, samt at timeprisene ble endret for 2018 er årsak til endring i resultatene. Selskapet har et positivt årsresultat for 2018 på 16,6 millioner kroner, mot et positivt resultat på 17,2 millioner kroner i 2017.

Omsetning av kraft, Innlandskraft AS (Gudbrandsdal Energi AS og Eidsiva Marked AS)

Resultat etter skatt i Innlandskraft i 2018 er 56,3 millioner kroner mot 59,1 millioner kroner i 2017. Gudbrandsdal Energi Holding AS sin andel (50 %) er innarbeidet i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden og utgjør 29,9 millioner kroner. Årsaken til at innarbeidet resultat ikke utgjør 50 % av resultatet i Innlandskraft AS, skyldes forskjeller mellom NGAAP som konsernet Gudbrandsdal Energi benytter, og forenklet IFRS som Innlandskraft AS benytter, samt at det i regnskapet til konsernet Gudbrandsdal Energi er avskrevet for merverdier knyttet til oppkjøpet i Innlandskraft AS.

Nettvirksomheten, Gudbrandsdal Energi Nett AS

Inntektsrammen for nettvirksomheten fastsettes av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Selskapet har et driftsresultat for 2018 på 12,3 millioner kroner mot 7,8 millioner kroner i 2017. Årsresultatet for 2018 er 7,6 millioner kroner mot 5,5 millioner kroner i 2017. Endringen i resultatet skyldes hovedsakelig økning i nettleieinntekter og nedgang av pensjonskostnader.

Årets bruttoinvestering er for nettvirksomheten på 50,4 millioner kroner, mot 73,3 millioner kroner for 2017. Årets anleggsbidrag knyttet til ferdigstilte investeringer er på 15,7 millioner kroner mot 14,0 millioner kroner i 2017.

Selskapet bygger ut fiberinfrastruktur ihht. en lang-siktig leieavtale med Eidsiva Bredbånd AS. Ferdigstilte fiberanlegg i 2018 er 39,7 millioner kroner, av dette vil 33,4 millioner kroner inngå i leieavtalen. Samlede investeringer fra 2016 til 2018 som er medtatt i leieavtalen er 108,5 millioner kroner. For 2019 og 2020 er det planlagt videre utbygging av fiber.

Produksjon, Gudbrandsdal Energi Produksjon AS

Omsetningen er knyttet til salg av kraft og utleie av bygg. Selskapet har et driftsresultat for 2018 på 12,7 millioner kroner, mot et driftsresultat på 4,2 millioner kroner i 2017. Årsresultatet for 2018 er på 7,5 millioner kroner, mot et årsresultat på 2,1 millioner kroner i 2017. Endringen i resultatet skyldes hovedsakelig økte spotpriser.

Selskapet har investert 19,1 millioner kroner i 2018. Dette er investeringer i kraftverk og rehabilitering av bygg.

Investering i vindkraft, Gudbrandsdal Energi Fornybar AS

Selskapet eier 20 % i Austri Raskiftet DA. Austri Raskiftet DA har i 2018 sluttført prosjektet Raskiftet vindkraftverk. Utbyggingen, med forventet årsproduksjon på 368,5 GWh, startet i 2016. Gudbrandsdal Energi Fornybar AS sin samlede investering er 295,5 millioner kroner. Av dette er det investert 157,2 millioner kroner i 2018.

Gudbrandsdal Energi Fornybar AS eier 50 % i Austri Kjølberget DA. For Kjølberget vindkraftverk arbeides det videre med målsetting om utbygging i 2019 og 2020.

Gudbrandsdal Energi Fornybar AS har et negativt driftsresultat for både 2018 og 2017 på hhv. 2,0 millioner kroner og 1,4 millioner kroner. Selskapet har et negativt årsresultat for 2018 og 2017 på hhv. 8,9 millioner kroner og 3,1 millioner kroner.

Oppsummering konsern

Etter styrets oppfatning gir framlagt resultatregnskap, balanse og kontantstrømoppstilling et rettviseende bilde av konsernets likviditet, resultat og stilling. Konsernets samlede resultat etter skatt utgjør 37,7 millioner kroner.

Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet for 2018 er avlagt under denne forutsetning. Etter regnskapsårets avslutning er det ikke inntrådt forhold eller vært hendelser av vesentlig betydning for bedømmelsen av konsernet.

Styret foreslår følgende disponering av overskuddet i Gudbrandsdal Energi Holding AS

Styret foreslår at årsresultatet på 16,6 millioner kroner sammen med 10,4 millioner kroner i annen egenkapital, til sammen 27,1 millioner kroner, utbetales som utbytte.

Egenkapitalandelen i morselskapet pr. 31.12.2018 er på 46,4 % sammenlignet med 52,6 % året før. I konsernet utgjorde egenkapitalandelen 42,3 % pr. 31.12.2018, mot 46,7 % pr. 31.12.2017.

Framtidsutsikter

Gjeldende strategiplan for konsernet ble sist revidert i 2018. Planen inneholder strategier for de forskjellige virksomhetene i konsernet.

Gudbrandsdal Energi Nett AS vil utvikle og utnytte de mulighetene som AMS-teknologien gir for mer effektiv nettdrift. Selskapet vil bidra til fortsatt fiberutbygging i nettområdet.

Gudbrandsdal Energi Produksjon AS vil foreta nødvendig oppgradering og vedlikehold av kraftverkene.

Idriftsettelse av Raskiftet vindkraftverk i 2018 representerer en milepæl for Gudbrandsdal Energi Fornybar AS. Selskapet vil satse videre på vindkraft.

Styret vil takke hver enkelt ansatt for den fleksibilitet og innsatsvilje som utvises i arbeidet.

Øyer, 26. april 2019

Bjarne Slapgard
Bjarne Slapgard
Styrets leder

Randi H. Rød
Randi Helene Rød
Styremedlem

Arild Romfjog
Arild Romfjog
Styremedlem

Randi Karen Nordtorp
Randi Karen Nordtorp Mølmen
Nestleder

Ragnhild Ulvik
Ragnhild Ulvik
Styremedlem

Per Oluf Solbraa
Per Oluf Solbraa
Konstituert konsernsjef

Per Øivind Skard
Per Øivind Skard
Styremedlem

Hans Sveipe
Hans Sveipe
Styremedlem

Styret i konsernet Gudbrandsdal Energi i 2018: Bak fra venstre: Bjarne Slapgard, Randi Karen Nordtorp Mølmen, Per Øyvind Skard og Hans Sveipe. Foran fra venstre: Randi Helene Rød, Arild Romfjog og Ragnhild Ulvik.

Konsern- regnskap 2018

14

2018
ÅRSRAPPORT
GUDBRANDSDAL
ENERGI

15

2018
ÅRSRAPPORT
GUDBRANDSDAL
ENERGI

RESULTATREGNSKAP

(alle beløp i hele 1 000 NOK)

Morselskap			Konsern		
2017	2018	Note	Note	2018	2017
Driftsinntekter					
3 179	4 526	1		4 526	1 001
0	0		1	31 225	22 201
0	0		7	123 937	111 775
15 504	19 414		1	31 635	24 018
0	0			29 933	30 985
18 683	23 940			221 256	189 980
Driftskostnader					
0	0			1 566	529
374	447		4	45 317	33 439
23 283	18 665	5,6	5,6	43 710	52 695
1 567	1 149	3	3	27 745	26 276
6 914	8 186	5	5	54 433	49 008
32 139	28 447			172 771	161 947
-13 455	-4 508			48 485	28 033
Driftsresultat					
Finansinntekter og finanskostnader					
13 453	17 683		9	9 916	9 640
25 500	17 581	9		0	0
0	0		9	2 288	-3 310
10 259	12 873			16 413	10 716
28 695	22 391			-4 210	-4 386
15 239	17 884			44 275	23 647
Resultat før skattekostnad					
-1.912	1.247	11	11	6 609	-50
17 151	16 636			37 666	23 697
Årsresultat					
Overføringer					
27 090	27 090	13			
-9 939	-10 454	13			
17 151	16 636				
Sum overføringer					

Konserncontroller Ellen Stokke, viseadm. direktør Per Oluf Solbraa og adm. direktør Rune C. Vamråk ved et vindmølletårn under montering på Raskiftet vindkraftverk i juni 2018.

BALANSE 31.12 EIENDELER

(alle beløp i hele 1 000 NOK)

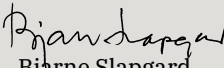
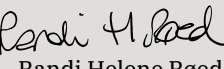
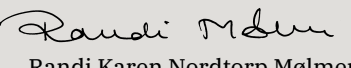
Morselskap			Konsern		
2017	2018	Note	Note	2018	2017
EIENDELER					
Anleggsmidler					
<i>Immaterielle eiendeler</i>					
7 883	6 636	11	11	12 485	18 443
7 883	6 636			12 485	18 443
<i>Varige driftsmidler</i>					
0	0		3	35 082	24 539
0	0		3	78 445	63 924
0	0		3	127 735	125 805
0	0		3	93 734	58 946
0	0		3	326 993	308 093
3 912	2 803	3	3	58 140	58 532
3 912	2 803			720 128	639 839
<i>Finansielle anleggsmidler</i>					
486 650	486 650	8,9,16		0	0
72 667	72 667	8,16	9	135 918	120 185
11 513	11 513	8	9	317 650	146 866
129 578	293 628			0	0
23 100	23 100	10		23 100	23 100
1 891	3 191	10	6,10	5 279	3 760
16 242	16 242	8	8	16 294	16 294
741 642	906 991			498 241	310 204
753 438	916 430			1 230 854	968 487
Omløpsmidler					
0	0		4	4 861	4 891
<i>Fordringer</i>					
9 554	4 365			39 725	54 860
97 400	157 246	10	10	48 919	18 328
106 954	161 611			88 644	73 187
112 570	762		14	4 891	116 013
219 524	162 373			98 396	194 091
972 961	1 078 804			1 329 250	1 162 578

BALANSE 31.12 GJELD OG EGENKAPITAL

(Alle beløp i hele 1 000 NOK)

Morselskap			Konsern		
2016	2017	Note	Note	2017	2016
Innskutt egenkapital					
151 400	151 400	2,12,13	2,12,13	151 400	151 400
151 400	151 400			151 400	151 400
Opptjent egenkapital					
360 279	349 825	2,13	2,13	410 218	391 492
360 279	349 825			410 218	391 492
511 679	501 225			561 618	542 892
Gjeld					
<i>Avsetning for forpliktelser</i>					
11 981	11 672	6	6	11 327	13 375
398 894	498 894	16	16	498 894	398 894
0	0		3	85 331	61 166
410 875	510 566			595 552	473 435
Kortsiktig gjeld					
0	21 895			21 895	0
963	840			17 778	24 973
0	0	11	11	683	717
900	1 178		14	25 801	23 772
0	0		7	38 832	52 588
48 544	43 100	10	10	67 090	44 201
50 407	67 012			172 080	146 251
461 283	577 578			767 632	619 686
972 961	1 078 804			1 329 250	1 162 578

Øyer, 26. april 2019

Bjarne Slapgard
Styrets leder
Randi Helene Røed
Styremedlem
Arild Romfug
Styremedlem
Randi Karen Nordtorp Mølmen
Nestleder
Ragnhild Ulvik
Styremedlem
Per Oluf Solbraa
Konstituert konsernsjef
Per Øivind Skard
Styremedlem
Hans Sveipe
Styremedlem

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(Alle beløp i hele 1 000 NOK)

Morselskap			Konsern		
2017	2018	Note	Note	2018	2017
Operasjonelle aktiviteter					
15 239	17 884			44 275	23 647
0	0			-717	-709
-25 500	-17 581			0	0
102	0			0	102
14 000	23 500		9	23 500	14 000
0	0		9	-29 933	-30 985
0	0		9	-2 288	3 310
0	0			0	-462
1 567	1 149	3	3	27 745	26 276
11 134	-309			-2 049	13 375
1 144	5 189			15 135	-33 436
-1 053	-123			-7 195	20 464
0	0			29	-536
105 611	-126 732			-28 696	168 190
122 246	-97 023			39 808	203 236
Investeringsaktiviteter					
0	0	9	9	-160 347	-81 373
172	0		9	0	172
-1 405	-39	3	3	-109 264	-101 096
0	0			0	576
			3	25 396	17 718
-83 252	-165 349			-1 519	1 859
-84 485	-165 389			-245 735	-162 145
Finansieringsaktiviteter					
0	21 895			21 895	0
11 680	55 799			0	0
0	100 000	16	16	100 000	0
-27 090	-27 090			-27 090	-27 090
-15 410	150 604			94 805	-27 090
22 351	-111 808			-111 122	14 001
90 219	112 570			116 013	102 013
112 570	762			4 891	116 014

Fra utbyggingen av
Raskiftet vindkraftverk.

Noter

Flommen i mai truet med å stenge E6, men det var kun dette ene kabelskapet ved E6 i Fåvang som ble satt under vann.

Noter til regnskapet for 2018

(Alle beløp i hele 1 000 NOK)

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Selskapsregnskapet og konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger.

Konsernregnskap

Konsernregnskapet inkluderer Gudbrandsdal Energi Holding AS og selskaper som Gudbrandsdal Energi Holding AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapene følger de samme prinsippene som morselskapet.

Felles kontrollert virksomhet er økonomisk virksomhet regulert ved avtale mellom to eller flere deltakere slik at disse har felles kontroll over virksomheten. Tilknyttede selskaper er enheter hvor konsernet har betydelig (men ikke bestemmende) innflytelse, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultat fra felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Når konsernets tapsandel overstiger investeringen i en felleskontrollert virksomhet eller et tilknyttet selskap, reduseres konsernets balanseførte verdi til null og ytterligere tap regnskapsføres ikke med mindre konsernet har en forpliktelse til å dekke dette tapet.

Datterselskap

Datterselskap, felleskontrollert virksomhet og

tilknyttede selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap og felleskontrollert virksomhet er inntektsført samme år som de er avsatt i givers regnskap. Overstiger utbytte / konsernbidrag andel av opptjent resultat etter anskaffelsestidspunktet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrasket investeringens verdi i balansen til morselskapet.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Bruk av estimater

Ledelsen har under utarbeidelsen av årsregnskapet brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen i henhold til god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Konsernets driftsinntekter består hovedsakelig av salg av kraft i engros- og forbruksmarkedet og nettleie. Inntektsføringen foretas når kraften er levert og risikoen har gått over til kjøper. Inntekter fra regional- og distribusjonskomponenter inntektsføres i henhold til vedtatt inntektsramme fra NVE. Andre salg av varer og tjenester inntektsføres når varen eller tjenesten er levert og risikoen gått over til kjøper. Renteinntekter inntektsføres når de er opptjent.

Kraftkontrakter – nærstående parter

Kjøp av kraft fra eierkommunene skjer til markedspris.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrullet av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Vesentlige driftsmidler som består av betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Egne investeringsarbeider

Aktivering av egne investeringsarbeider er vurdert til direkte lønn og materialkostnad samt andel felleskostnader og er ført som reduksjon av lønn og personalkostnader og andre driftskostnader.

Anleggsbidrag

Gudbrandsdal Energi Nett AS mottar anleggsbidrag i form av kostnadsrefusjoner og

investeringsbidrag. Anleggsbidrag som er knyttet til investeringer føres som andre avsetninger for forpliktelser i balansen. Anleggsbidrag som er knyttet til drift og vedlikehold føres som kostnadsrefusjoner.

Aksjer i andre selskap

Aksjer innkjøpt for varig eie er vurdert som langsiktig investering og verdsettelsen er etter reglene for finansielle anleggsmidler. Markedsbaserte aksjer er vurdert som omløpsmidler.

Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt i selskapsregnskapet. Konsernet eier en 50 % andel av Austri Kjølberget DA (tidligere Austri Vind DA) og 20 % av Austri Raskiftet DA. Konsernet eier 42,5 % av Elnett Energi Invest AS og 2,2 % av Eidsiva Bredbånd AS. Konsernet har ellers ikke aksjeinvesteringer som representerer eierandeler over 10 % i de enkelte selskap.

Aksjer i felles kontrollert virksomhet og tilknyttede selskap blir vurdert etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet og kostmetoden i selskapsregnskapet.

Varer

Lager av nettmateriell og elsertifikater er vurdert til gjennomsnittlig anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Pensjoner

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fra-

trukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik i beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvis avvikene ved årets begynnelse overstiger 10 % av det største av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Konsernets ansatte har pensjonsordning gjennom Kommunal Landspensjonskasse (KLP). I tillegg har konsernet pensjonsforpliktelse overfor tidligere administrerende direktører.

Skatter

Konsernet Gudbrandsdal Energi er underlagt fire forskjellige skattetyper: alminnelig skatt med 23 % på overskudd, naturressursskatt med 1,3 øre/kWh av gjennomsnittsprøduksjonen for de siste 7 år, grunnrenteskatt etter spesielle regler med 35,7 % og 0,7 % eiendomsskatt basert på særskilte takseringsprinsipper for kraftverk. Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt.

Utsatt skatt/skattefordel for selskapsskatt og grunnrenteskatt er balanseført. Ved beregning av utsatt skatt pr. 31.12.2018 er skattesatsene for 2019 nyttet, henholdsvis 22 % for selskapsskatt og 37,0 % for grunnrenteskatt. Jf. for øvrig note 11.

Evigvarende konsesjoner uten hjemfall

Konsernet har evigvarende konsesjoner uten hjemfall. Vannkraftproduksjon baserer seg på en evigvarende ressurs. Siden produksjonen i prinsippet er evigvarende ved normalt vedlikehold av anleggene, er det ikke avsatt midler for fremtidig fjerning av produksjonsinstallasjoner.

Segmentinformasjon

Konsernets virksomhet består av omsetning av kraft til sluttbrukere, produksjon ved konsernets tre kraftverk; Vinkelfallet, Moksa og Åkvisla, drift av regional- og distribusjonsnett, utbygging og eierskap til bredbåndsfiber samt investering i andre selskaper.

Moksa og Åkvisla kraftverk har et magasinvolum tilsvarende 9,5 GWh. Kraftverket Vinkelfallet er elvekraftverk og har ikke magasin. Samlet produksjon for kraftverkene i 2018 var 74,4 GWh. Oppland Energi har rett på 25 % av produksjon i Moksa, noe som for 2018 utgjorde 11,2 GWh. Vesentlige endringer i vannmagasinbeholdning gjennom året vil indirekte påvirke regnskapsresultatet. Vannmagasinbeholdninger balanseføres ikke.

Overført kraft i eget nett viser 482,1 GWh levert sluttbruker mot 479,5 GWh i 2017. Tap i nett er ikke medtatt.

Fra transporten av tårndeler til Raskiftet vindkraftverk

2. VESENTLIGE ENKELTTTRANSAKSJONER

Det ble i 2016 etablert felles eierskap med Eidsiva Energi AS innen kraftomsetning gjennom Innlandskraft AS. Innlandskraft AS er eid med 50 % hver av Gudbrandsdal Energi Holding AS og Eidsiva Energi AS. Innlandskraft AS eier 100 % av Gudbrandsdal Energi AS og Eidsiva Marked AS.

Innlandskraft AS kjøpte aksjene i Gudbrandsdal Energi AS med regnskapsmessig virkning pr. 30.06.2016. Innlandskraft AS kjøpte samtidig aksjene i Eidsiva Marked AS fra Eidsiva Energi AS.

Transaksjonen ble bokført til kontinuitet og det ble dermed ikke resultatført gevinst ved salget i selskaps- eller konsernregnskapet. Gudbrandsdal Energi AS ble verdsatt til 280,0 millioner kroner i transaksjonen. Bokført verdi på aksjene i selskapsregnskapet pr. 30.06.2016 var 27,8 millioner kroner og bokført verdi i konsernregnskapet pr. 30.06.2016 var 60,5 millioner kroner.

Av vederlaget på 280,0 millioner kroner ble 153,1 millioner kroner konvertert til egenkapital i Innlandskraft AS i 2016. Resterende del av vederlaget var å anse som et ansvarlig lån til Innlandskraft AS. Gudbrandsdal Energi Holding AS sin andel av dette lånet er pålydende 150,0 millioner kroner, men er bokført til 23,1 millioner kroner siden transaksjonen er gjennomført til kontinuitet, jf. note 10.

I forbindelse med gjeldskonverteringen i Innlandskraft ble Gudbrandsdal Energi Holding AS sin andel i Innlandskraft redusert til 42,3 %. Gudbrandsdal Energi Holding AS ervervet 7,7 % av aksjene i Innlandskraft AS fra Eidsiva Energi AS og Gudbrandsdal Energi Holding AS eier 50 % av selskapet.

Helikopter-
befaringen viser
hvilke utfordringer
GE Nett hadde
under det store
snøfallet i januar.

3. VARIGE DRIFTSMIDLER
OG IMMATERIELLE EIENDELER

Morselskap	Driftsløsøre, inventar mv
Anskaffelseskost pr. 01.01.	14 342
Årets tilgang	39
Årets avgang	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	14 381
Akk. avskriv. pr. 01.01.	10 429
Årets avskrivninger	1 149
Akk. avskriv. avgang	0
Akk. avskriv. pr. 31.12.	11 578
Bokført verdi pr. 31.12.	2 803
Økonomisk levetid	3–8 år
Avskrivningsplan	Lineær

Konsern	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Produksjons- anlegg	Overførings- nett	Anlegg under utførelse	Fiberanlegg	Trans- portsmidler, driftsløsøre mv.	Sum
Brutto investert pr. 01.01.	39 490	242 697	761 887	63 924	87 116	131 795	1 326 909
Årets tilgang	11 305	6 956	33 020	14 521	39 652	3 810	109 264
Årets avgang	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	50 795	249 653	794 907	78 445	126 768	135 605	1 436 173
Akk. tilskudd pr. 01.01.2018	16	0	179 822	0	0	0	179 838
Årets tilskudd	0	0	0	0	0	0	0
Akk. tilskudd pr. 31.12.2018	16	0	179 822	0	0	0	179 838
Akk. tilskudd pr. 01.01.	16	0	179 822	0	0	0	179 838
Årets tilskudd	0	0	0	0	0	0	0
Akk. tilskudd pr. 31.12.	16	0	179 822	0	0	0	179 838
Akk. avskriv. pr. 01.01.	14 935	116 892	273 974	0	28 170	73 262	507 233
Årets avskrivninger	762	5 026	14 119	0	4 864	4 203	28 974
Akk. avskriv. avgang	0	0	0	0	0	0	0
Akk. avskriv. pr. 31.12.	15 697	121 918	288 093	0	33 034	77 465	536 207
Bokført verdi pr. 31.12.	35 082	127 735	326 992	78 445	93 734	58 140	720 128
Økonomisk levetid	50 år	40 år	25–30 år	*	20	3–10 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær		Lineær	Lineær	

I 2018 har Gudbrandsdal Energi Nett AS mottatt 25,4 millioner kroner i anleggsbidrag knyttet til investeringer. Mottatte anleggsbidrag avskrives i takt med investeringen. I 2018 utgjorde dette 1,3 mnok. Samlet forpliktelse i balansen som er knyttet til investeringer utgjør 85,3 millioner kroner pr. 31.12.2018.

*) Anlegg under utførelse består av egne investeringsprosjekt i nett og fiber som ikke er avsluttet og spenningsatt pr. 31.12.2018.

Det er krevende for
montørene å jobbe
med feilretting i mørke
og dårlig vær

4. VARER

	Konsern	
	2018	2017
Nettmateriell	4 416	4 200
Elsertifikater	445	690
Sum	4 861	4 891

5. LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER, LÅN TIL ANSATTE MV

Lønnskostnader	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Lønninger	13 947	13 230	48 650	44 805
Arbeidsgiveravgift	1 602	1 571	4 936	6 842
Pensjonskostnader	2 584	7 809	6 092	18 758
Andre ytelser	532	673	1 916	2 191
Aktivering egne lønnskostnader	0	0	-17 884	-19 900
Sum	18 665	23 283	43 710	52 695

Antall årsverk sysselsatt	17	16	71	71
---------------------------	----	----	----	----

Styret har vedtatt avtale om pensjon for tidligere administrerende direktører. Pensjonsgrunnlaget vil etter avtalen være 66 % av lønn ved fratredelsespunktet med fradrag fra andre inntekter i perioden.

Overfor styret foreligger det ingen forpliktelser utover ordinært styrehonorar.

Fra det store snøfallet i januar. Montørene Håvard Tronstad og Edward Tofthagen rydder trær av høyspentlinjene på Tretten bakside.

Ytelser til ledende personer	Tidligere adm. direktør	Styret
Lønn/styrehonorar	1 662	487
Pensjon	165	
Annen godtgjørelse	129	225

Kostnadsføring, honorar til revisor eks. mva	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Revisjonshonorar	267	525	512	749
Attestasjoner	0	0	26	25
Skatte- og avgiftsmessigmessig bistand	12	16	53	64
Øvrig bistand	0	104	0	109

Fra flommen i mai, ved Moksas utløp i Lågen på Tretten.

6. PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSE

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov.

De påløpte pensjons- og AFP-forpliktelsene er beregnet etter gjeldende norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader, NRS 6. Med hensyn til dødelighet og uførhet m.v. er det benyttet forutsetningene i KLPs forsikringstekniske beregningsgrunnlag.

Parametre i %	2018	2017	Konsern	
			2018	2017
Diskonteringsrente	2,60	2,30	2,60	2,30
Forventet årlig avkastning på fondsmidler	4,30	4,00	4,30	4,00
Forventet lønnsvekst	2,75	2,50	2,75	2,50
Forventet G-regulering	2,50	2,25	2,50	2,25
Forventet pensjonsregulering	1,73	1,48	1,73	1,48
Pensjonskostnad				
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 045	1 348	3 708	4 008
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 214	1 231	4 721	4 925
Avkastning på pensjonsmidler	-1 705	-1 278	-6 685	-5 211
Administrasjonskostnad	140	138	502	495
Resultatført aktuarielt tap	413	772	1 605	2 947
Arbeidsgiveravg. netto pensjonskost inkl. adm. kostnad	78		72	
Ansattes egentrekk	-184	-186	-637	-654
Netto pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravg.	1 001	2 025	3 286	6 510
Kostnad innskuddspensjon	519	387	1 741	1 819
Kostnadsført pensjon tidligere og nåværende adm. direktører over drift	1 064	5 397	1 064	10 512
Sum pensjonskostnad	2 584	7 809	6 091	18 841
Beregnete pensjonsforpliktelser	52 171	51 036	200 462	200 312
Pensjonsmidler	45 378	37 352	172 765	151 091
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-7 328	-12 821	-28 543	-47 227
Arbeidsgiveravgift	767	97	732	225
Øvrig pensjonsforpliktelse (over drift)*	11 440	11 021	11 440	11 021
Netto pensjonsforpliktelse (-midler)	11 672	11 981	11 326	13 240

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

*) Øvrige pensjonsforpliktelser gjelder avtale om servicepensjon overfor tidligere administrerende direktører. Denne avtalen er finansiert over drift.

7. NETTVIRKSOMHET

Etter energiloven og forskrifter til denne får monopoldelen av selskapet, nettvirksomheten, fastlagt en inntektsramme fra NVE hvert år. Dette representerer rammen for hva nettvirksomheten kan ta inn i inntekter for det aktuelle året. Dersom de faktisk nettleieinntektene etter fakturering blir lavere, føres differansen som mindreinntekt, dvs. at nettselskapet har til gode nettleie hos kundene. Blir faktisk nett-leieinntekt høyere, føres differansen som merinntekt og kundene har tilgode nettleie hos nettselskapet.

	Regionalnett	Distrib.nett	SUM
Initiell tillatt inntekt	11 431	92 490	103 921
Innmating egenproduksjon	0	0	0
Eiendomsskatt	401	2 910	3 311
Kostnader overliggende nett	24 800	34 492	59 292
Estimert red. tillatt inntekt grunnet avvik avskrivninger og avk.grunnlag 2018	308	4 424	4 732
KILE	-994	-10 633	-11 627
Brutto tillatt inntekt	35 946	123 683	159 629
Påvirkbare inntekter	1 470	109 558	111 028
Inntekter underliggende nett	34 492	0	34 492
Årets merinntekt	16	-14 124	-14 108
Balanseført mer-/mindreinntekt pr. 01.01.	-16	52 621	52 605
Endring fra NVE, resultatført 2018		-827	-827
Årets merinntekt	16	-14 124	-14 108
Balanseført mer-/mindreinntekt (-) pr. 31.12.	0	37 670	37 670
Balanseført rente mer-/mindreinntekt pr. 01.01.	0	0	0
Endring fra NVE, resultatført 2018	0	0	0
Rente av merinntekt over 25% av tillatt inntekt	0	705	705
Påløpt rente mer-/mindreinntekt i året	0	457	457
Balanseført rente mer-/mindreinntekt pr. 31.12.	0	1 162	1 162
Kostnader:			SUM
Kostnader overliggende nett	24 800	34 492	59 292
Eiendomsskatt	401	2 910	3 311
Direkte personalkostnader	1 936	19 103	21 039
Nettap	3 247	8 563	11 810
Ordinære avskrivninger nett	2 405	13 086	15 491
Øvrige driftskostnader	3 546	29 727	33 273
Sum kostnader	36 335	107 881	144 216
Driftsresultat for 2018	-389	15 802	15 413
Balanseverdier for nettvirksomheten:	Regionalnett	Distrib.nett	
Verdier pr. 01.01.	36 652	271 522	
Verdier pr. 31.12.	39 982	272 881	
Grunnlag avkastning (Gj.snitt. bokf.verdi + 1 % arb.kap.)	38 700	274 924	
Avkastning/Driftsresultat	-389	15 802	
Avkastning	-1,0 %	5,7 %	

8. INVESTERING I AKSJER OG ANDELER

Selskap	Eier	Eierandel	Anskaffelseskost	Bokført verdi
Gudbrandsdal Energi Produksjon AS	Gudbrandsdal Energi Holding AS	100,00 %	206 151	206 151
Gudbrandsdal Energi Nett AS	Gudbrandsdal Energi Holding AS	100,00 %	262 143	262 143
Gudbrandsdal Energi Fornybar AS	Gudbrandsdal Energi Holding AS	100,00 %	18 356	18 356
Sum bokført verdi aksjer i datterselskap			486 650	486 650
Innlandskraft AS	Gudbrandsdal Energi Holding AS	50,00 %	72 667	72 667
Sum bokført verdi aksjer i felleskontrollert virksomhet			72 667	72 667
Elnett Energi Invest AS	Gudbrandsdal Energi Holding AS	42,49 %	11 513	11 513
Sum bokført verdi aksjer i tilknyttede selskap			11 513	11 513
Eidsiva Bredbånd AS	Gudbrandsdal Energi Holding AS	2,23 %	16 036	16 036
Skåppå Kunnskapspark AS	Gudbrandsdal Energi Holding AS	8,84 %	200	200
Gållå Turløyper AS	Gudbrandsdal Energi Holding AS	0,54 %	6	6
Sum bokført verdi andre aksjer			16 242	16 242
Trønderkraft AS	Gudbrandsdal Energi Nett AS	5,88 %	50	50

Ved rehabiliteringen av kontorbygget på Øyer ble det montert 17 kW med solceller på taket, noe som gjør bygget delvis selvforsynt med strøm.

9. DATTERSELSKAP, TILKNYTTET SELSKAP MV

Firma	Relasjon	Kontor	Eierandel	Stemmeandel
Gudbrandsdal Energi Fornybar AS	Datter	Nord-Fron	100,00 %	100,00 %
Gudbrandsdal Energi Nett AS	Datter	Nord-Fron	100,00 %	100,00 %
Gudbrandsdal Energi Produksjon AS	Datter	Nord-Fron	100,00 %	100,00 %
Innlandskraft AS	Felleskontrollert virksomhet	Hamar	50,00 %	50,00 %
Elnett Energi Invest AS	Tilknyttet selskap	Nord-Fron	42,49 %	42,50 %
Austri Kjølderget DA (tidligere Austri Vind DA)	Tilknyttet selskap	Lillehammer	50,00 %	50,00 %
Autri Raskiftet DA	Tilknyttet selskap	Trysil	20,00 %	20,00 %

Investeringene i de tilknyttede selskapene vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. I konsernregnskapet vurderes disse etter egenkapitalmetoden. Investeringen i den felleskontrollerte virksomheten Innlandskraft AS, vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet og egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Merverdier ved oppkjøpet er identifisert og avskrives lineært over 10 år basert på forventet økonomisk levetid.

Datterselskap	Anskaffelseskost	Balanseført verdi	Egenkapital 2018	Resultat 2018
Gudbrandsdal Energi Fornybar AS	18 356	18 356	11 473	-8 852
Gudbrandsdal Energi Nett AS	262 143	262 143	284 070	7 625
Gudbrandsdal Energi Produksjon AS	206 151	206 151	187 708	7 507
Sum	486 650	486 650	483 250	6 280

Tilknyttede selskap etter egenkapitalmetoden

Firma	Inngående balanse 01.01.	Tilgang / av- gang	Årets resultatandel	Omregnings-dif- feranse	Utgående balanse 31.12.
Elnett Energi Invest AS	2 965	0	-550	0	2 415
Austri Kjølderget DA	787	3 160	-124	0	3 823
Austri Raskiftet DA	143 114	157 187	2 962	8 149	311 411
Sum konsern	146 866	160 346	2 288	8 149	317 650

Egenkapital innarbeidet fra felleskontrollert virksomhet	2018	2017
Inngående balanse	120 184	114 699
Årets tilgang	0	0
Mottatt utbytte	-14 200	-25 500
Årets resultat fra felleskontrollert virksomhet	29 933	30 985
Utgående balanse	135 918	120 184

I 2018 er det utbetalt utbytte fra Innlandskraft AS med kr 7 000, mens det er avsatt kr 7 200 for regnskapsåret 2018. Begge utbyttene er inntektsført hos Gudbrandsdal Energi Holding AS i 2018.

10. MELLOMVÆRENDE MED NÆRSTÅENDE SELSKAP

	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Andre langsiktige fordringer				
Fordring Gudbrandsdal Energi Fornybar AS	293 628	129 578	0	0
Andre kortsiktige fordringer				
Fordring Innlandskraft AS	7 200	16 500	7 200	16 500
Fordring Gudbrandsdal Energi Nett AS	142 840	78 468	0	0
Fordring Gudbrandsdal Energi Produksjon AS	875	1 973	0	0
Fordring Gudbrandsdal Energi Fornybar AS	6 267	333	0	0
Annen kortsiktig gjeld				
Kortsiktig gjeld Gudbrandsdal Energi Produksjon AS	12 241	16 276	0	0
Kortsiktig gjeld Gudbrandsdal Energi AS	0	2 334	0	2 334
Lån til felleskontrollert virksomhet				
Pålydende lån til Innlandskraft AS	150 000	150 000		
Bokført verdi	23 100	23 100		

I regnskapet er det bokført et lån til felleskontrollert virksomhet på kr 23 100. Pålydende på dette lånet er kr 150 000. Differansen skyldes at denne transaksjonen er bokført til kontinuitet, jf.note 2.

11. SKATTER

Inntektsskatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskaps- og skattemessige verdier, samt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Naturressursskatt

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt og beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverks gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre/kWh for 2018. Naturressursskatten kan utlignes mot overskuddsskatten. Eventuell ikke utlignet naturressursskatt kan fremføres med renter til senere år og inngår som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skattefordel.

Grunnrenteskatt

I tillegg er det for kraftproduksjon innført en særskilt grunnrenteskatt. Grunnrenteskatten utgjør 35,7 % for 2018 og 37,0 % for 2019. Utsatt skattefordel grunnrenteskatt er beregnet med 37,0 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt fremførbar negativ grunnrente. Med utgangspunkt i det enkelte kraftverk blir salgsinntekten beregnet ut fra årets times-

oppløste spotmarkedspriser multiplisert med produksjon i de tilhørende perioder, med unntak av konsesjonskraft og langsiktige kontrakter som prises til faktiske priser. Det blir ikke gjort fratrekk for gjeldsrenter. I stedet blir det gitt fradrag for en friinntekt som blir regnet ut fra gjennomsnittlige skattemessige verdier på drifts-midler multiplisert med en normrente. Normrenten blir fastsatt årlig og er for regnskapsåret 0,7 %. Grunnrenten skal beregnes særskilt for hvert kraftverk.

Grunnrenteinntekten vil være sterkt stigende over kraftverkets levetid, fordi skattemessige avskrivninger og friinntekter blir redusert og etter hvert faller bort.

Utsatt skattefordel

Utsatt skatt og utsatt skattefordel av inntektsskatt er beregnet med utgangspunkt i de midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier. 2018-beregninger er basert på en nominell skattesats på 22 %.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten utgjør det den enkelte kommune fastsetter som sats etter gjeldende regelverk. Denne satsen er 0,7 % av eiendoms-skattetakst.

Eiendomsskatt er ikke gruppert som skattekostnad i resultatregnskapet, men er i samsvar med vanlig standard ført som driftskostnad.

Raskiftet vindkraftverk består av 31 vindturbiner. Her klar-gjøres en del av et tårn for heising.

Ny trafo på Heggerusten trafostasjon ble fraktet som spesialtransport fra fabrikken i Slovenia.

	Morselskap		Konsern	
Årets skattekostnad på resultat fremkommer slik:	2018	2017	2018	2017
Betalbar naturressursskatt	0	0	0	0
Betalbar inntektsskatt fratrullet utlignet naturressursskatt	0	0	0	0
Endring utsatt skattefordel inntektsskatt	1 247	-1 912	1 247	-1 912
Endring utsatt skattefordel grunnrenteskatt	0	0	0	0
Korreksjon tidligere år	0	0	0	0
Skattekostnad på resultat	1 247	-1 912	1 247	-1 912
Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:				
Betalbar skatt på resultat	0	0	0	0
Negativ grunnrenteskatt (til utbetaling)	0	0	0	0
Betalbar naturressursskatt	0	0	683	717
Sum betalbar skatt	0	0	683	717
Avstemming fra nominell til faktisk skattekostnad:				
Resultat før skatt	17 884	15 239	44 275	23 647
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (24 %/25 %)	4 113	3 657	10 183	5 675
Skatteeffekten av følgende poster:				
Endret skattesats utsatt skattefordel	237	343	86	229
Permanente forskjeller	-3 103	-5 913	-6 039	-7 095
Faktisk inntektsskatt før utlignet naturressursskatt	1 247	-1 912	4 231	-1 191
Faktisk inntektsskattesats i prosent	6,97 %	-12,55 %	9,56 %	-5,03 %
Betalbar grunnrenteskatt	0	0	0	0
Årets endring i utsatt skattefordel grunnrenteskatt	0	0	2 378	1 141
Sum årets grunnrenteskatteskostnad	0	0	2 378	1 141
Sum samlet skattekostnad	1 247	-1 912	6 609	-50
Samlet faktisk skattesats	6,97 %	-12,55 %	14,93 %	-0,21 %

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller – Ordinær inntektsskatt:

	2018	2017	2018	2017
Varige driftsmidler	-62	-141	-29 578	-26 808
Kortsiktig fordringer/gjeld	0	0	119	-41
Øvrige fordeler/forpliktelser	2 277	2 387	10 744	14 772
Underskudd til fremføring	4 421	5 636	19 688	17 333
Fremførbar naturressursskatt	0	0	2 847	2 144
Sum	6 636	7 883	3 820	7 400

Årets naturressursskatt:

Egenproduksjon gjennomsnitt siste 7 år i Mokså: 52,5 GWh * 1,3 øre = 683 kr.

Grunnrenteskatt:

Årets grunnlag for grunnrenteskatt fremkommer som følger:

	2018	2017
Produksjonsinntekter	16 732	12 527
Gevinst ved realisasjon av driftmidler	0	0
Sum inntekter	16 732	12 527
Driftskostnader i produksjon	5 725	3 903
Konsesjonsavgift og eiendomsskatt	587	625
Skattemessige avskrivninger driftsmidler	2 382	2 222
Friinntekt	343	202
Sum fradrag	9 037	6 952
Grunnlag grunnrenteskatt	7 695	5 575
Anvendt fremførbar negativ grunnrenteinntekt (NGI)	-7 695	-5 575
Grunnlag grunnrenteskatt etter anvendelse av fremførbar NGI	0	0
Årets grunnrenteskatt (37,0 % / 35,7 %)	0	0
Utsatt skattefordel grunnrenteskatt:		
Negativ grunnrente til fremføring 01.01	20 279	25 372
Renter på fremførbar NGI fra før 01.01.2007	363	482
Anvendt fremførbar negativ grunnrente	-7 695	-5 575
Grunnlag utsatt skattefordel	12 947	20 279
Balanseført utsatt skattefordel NGI, (37,0 % / 35,7 %)	4 790	7 240

Spesifikasjon av skatteeffekten av midlertidige forskjeller – Grunnrenteskatt:

	2018	2017
Varige driftsmidler	3 875	3 803
Kortsiktig fordringer/gjeld	0	0
Øvrige fordeler/forpliktelser	0	0
Negativ grunnrenteskatt til fremføring	4 790	7 240
Utsatt skattefordel grunnrente (37,0 % / 35,7 %)	8 665	11 043

12. ANTALL AKSJER, AKSJEEIERE M.V.

Kapitalforhold	Antall aksjer	Pålydende	Balanseført
Ordinære aksjer	151 400	1,000	151 400

Aksjonærer	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel
Ringebu Kommune	45 420	30 %	30 %
Øyer Kommune	45 420	30 %	30 %
Nord-Fron Kommune	30 280	20 %	20 %
Sør-Fron Kommune	30 280	20 %	20 %
Sum	151 400	100 %	100 %

13. EGENKAPITAL

Morselskap			
	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum
Pr. 01.01.	151 400	360 279	511 679
Årets resultat	0	16 636	16 636
Avsetning utbytte	0	-27 090	-27 090
Pr. 31.12.	151 400	349 825	501 225

Konsern			
	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum
Pr. 01.01.	151 400	391 492	542 892
Årets resultat		37 666	37 666
Omregningsdifferanse		8 149	8 149
Avsetning utbytte		-27 090	-27 090
Pr. 31.12.	151 400	410 218	561 618

Omregningsdifferanse knytter seg til konsernets investering i Austri Raskiftet DA som avlegger sitt regnskap i Euro.

14. BANKINNSKUDD / SKATTETREKK

Innestående midler til dekning av ansattes skattetrekk er pr. 31.12.2018 kr 762 i morselskapet og kr 2 327 i konsernet.

15. FINANSIELL OG MARKEDSMESSIG RISIKO

Valutarisiko og markedsrisiko

Konsernet opererer i et volatilt kraftmarked. Kjøp og salg av kraft eksponerer alle kraftselskap for risiko. Konsernet vurderer risiko-eksponeringen til å være moderat. Det er utarbeidet en intern risikomanual som beskriver eksponeringsnivåer og regulerer risiko-eksponeringen i selskapet.

Gudbrandsdal Energi Fornybar AS har norske kroner (NOK) som basis-valuta, men er gjennom samarbeid også eksponert for endringer i andre lands valutakurser, hovedsakelig euro (EUR). Gudbrandsdal Energi Fornybar AS har balanseførte eierandeler i Austri Raskiftet DA, hvor regnskapet avlegges i EUR.

Renterisiko

Konsernet er eksponert mot endringer i rentenivået når det gjelder kapitalplasseringer og låneopptak. Dette vil påvirke finansinntekter og kostnader. Videre kan endringer i rentenivået påvirke investerings-mulighetene framover.

Kredittrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelse anses lav, da det historisk sett har vært lite tap på fordringer.

Likviditetsrisiko

Konsernet har hatt skiftende likviditet gjennom regnskapsåret. Det har vært en risiko i de sikkerhetskrav som stilles på finansielle kraftkontrakter, men den er vurdert til å være lav. Etter 01.01.2017 er det Innlandskraft AS som har denne risikoen.

16. LANGSIKTIG GJELD

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	2018	2017
Pantsikret gjeld til kredittinstitusjoner	498 894	398 894
Pantsatte eiendeler:		
Aksjer i datterselskap	486 650	486 650
Aksjer i felleskontrollert virksomhet	72 667	72 667
Sum	559 318	559 318

De renoverte byggene på Øyer tar seg fint ut med LED-belyst fasade.

Revisjons-beretning

GE Nett har over flere år investert betydelige beløp på fiberutbygging. Her skjøtes en fiber som skal forsyne Kvam sentrum med bredbånd.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Storgt. 132, NO-2615 Lillehammer
Postboks 324, NO-2602 Lillehammer

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 61 27 01 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Gudbrandsdal Energi Holding AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Gudbrandsdal Energi Holding AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Før datoen for revisjonsberetningen mottok vi årsberetningen, nøkkeltall og samfunnsregnskap. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen vi har mottatt og gjennomgått før datoen for revisjonsberetningen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, samt å følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelte ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Lillehammer, 7. mai 2019
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Rune J. Baukhol
statsautorisert revisor

GUDBRANDSDAL ENERGI NETT

Selskapets formål er å bygge, eie og drive anlegg for distribusjon av elektrisk energi og anlegg for bredbånd samt delta i andre selskap med samme eller liknende formål.

Selskapet er eid 100 % av Gudbrandsdal Energi Holding AS.

Oversikt over utvikling og resultat

Konsesjonsområdet for nettvirksomheten er kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringeby, Øyer og Sjøa-området i Sel.

I 2018 har det vært foretatt betydelige investeringer i nye og eksisterende hyttefelt samt vedlikehold av eksisterende nett. Det er også foretatt nødvendige oppgraderinger av trafostasjoner. Gudbrandsdal Energi Nett AS krever anleggsbidrag i henhold til kontrollforskriften §17-5.

Selskapet er også involvert i utbygging av fiberanlegg i nettområdet. Anleggene er utleid til Eidsiva Bredbånd AS frem til 2050. Samlet investering for 2016 - 2018 er 108,5 millioner kroner.

Selskapet har et driftsresultat for 2018 på 12,3 millioner kroner og et årsresultat på 7,6 millioner kroner. Virksomheten i selskapet er i tråd med vedtatte planer og forutsetninger.

Endringen i resultatet fra 2017 til 2018 skyldes hovedsakelig endring i nettleieinntekter og reduserte pensjonskostnader.

	31.12.2018	31.12.2017
Resultat før skatt (MNOK)	8,2	6,6
Antall nettkunder	20 409	19 780
Investering (MNOK)	75,6	93,2
Årsverk, inkl. lærlinger	53	56
Sykefravær	5,7 %	5,8 %
Personskader med fravær	0	1

Framtidsutsikter

Gudbrandsdal Energi Nett AS vil fortsette utbygging av distribusjonsnettet i bolig-, fritidsbolig-, og industriområder. Det er fokus på tiltak som forbedrer leveringskvalitet og -sikkerhet. AMS-teknologien gir nye muligheter for effektivisering av nettdriften og selskapet jobber aktivt for å ta ut denne effektiviseringsgevinsten.

Gudbrandsdal Energi Nett AS vil investere videre i infrastruktur for bredbånd.

GUDBRANDSDAL ENERGI PRODUKSJON

Selskapets formål er å bygge, eie og drive anlegg for produksjon av vannkraft, herunder å delta i felles eie og drift av anlegg for produksjon av vannkraft gjennom andre selskap. Videre skal selskapet eie og forvalte fast eiendom.

Selskapet er eid 100 % av Gudbrandsdal Energi Holding AS.

Oversikt over utvikling og resultat

Selskapet eier tre vannkraftanlegg. Vinkelfallet i Ringeby kommune, og Moksa og Åkvisla i Øyer kommune.

Selskapet eier og leier ut fast eiendom i Øyer og i Nord-Fron.

I egne kraftverk er det i året produsert 74,4 GWh mot 90,2 GWh i 2017. Av dette kvantum er 11,2 GWh levert Oppland Energi AS i.h.t. avtale.

I 2018 er det gjennomført rehabilitering og nybygg ved kontoret på Øyer med totalkostnad 11,3 millioner kroner.

Selskapet har et driftsresultat for 2018 på 12,7 millioner kroner, og et årsresultat på 7,5 millioner kroner.

Spotprisen har i 2018 vært høyere enn i 2017, slik at inntekter fra kraftsalg har økt.

Selskapet har for sin kraftverksportefølje inngått avtale om tjenestekjøp av Eidsiva Vannkraft AS, og hoveddelen av kostnadene til drift gjelder utbetaling til Eidsiva Vannkraft AS.

Det er ingen ansatte pr. 31.12.2018. Daglig leder er ansatt i morselskapet Gudbrandsdal Energi Holding AS.

	31.12.2018	31.12.2017
Resultat før skatt (MNOK)	12,7	4,4
Antall anlegg	3	3
Investering (MNOK)	19,1	6,4
Produsert kraftmengde	74,4 GWh	90,2 GWh

Framtidsutsikter

Gudbrandsdal Energi Produksjon AS vil foreta nødvendig oppgradering og vedlikehold av kraftverkene.

GUDBRANDSDAL ENERGI FORNYBAR

Selskapets formål er å bygge, eie og drive anlegg for produksjon av fornybar energi og investere i selskap som bygger, eier og driver slike anlegg.

Selskapet er eid 100 % av Gudbrandsdal Energi Holding AS.

Gudbrandsdal Energi Fornybar AS eier 37,5 % i Austri Vind DA og 20 % i Austri Raskiftet DA.

Oversikt over utvikling og resultat

Utbyggingen av Raskiftet vindkraftverk ble ferdigstilt i slutten av 2018. Vindkraftverket består av 31 vindmøller ved Osensjøen i Trysil og Åmot kommuner, og vil produsere 368,5 GWh. Gudbrandsdal Energi Fornybar AS sin samlede investering ble 295,5 millioner kroner. Investeringen er finansiert med lån fra Gudbrandsdal Energi Holding AS.

Austri Kjølderget DA (tidligere Austri Vind DA) fikk konsesjon på Kjølderget vindkraftverk av Olje- og Energidepartementet i 2015. Det arbeides videre med målsetting om utbygging i 2019 og 2020.

Redegjørelse for årsregnskapet

Gudbrandsdal Energi Fornybar AS har et negativt driftsresultat for både 2018 og 2017 på hhv. 2,0 millioner kroner og 1,4 millioner kroner. Selskapet har et negativt årsresultat for både 2018 og 2017 på hhv. 8,9 millioner kroner og 3,1 millioner kroner.

Virksomheten i selskapet er i tråd med vedtatte planer og forutsetninger.

Kostnadene i selskapet er knyttet opp mot utredninger og utvikling av vindkraftverk gjennom eierskapet i Austri-selskapene.

Selskapet har ingen ansatte. Daglig leder er ansatt i morselskapet Gudbrandsdal Energi Holding AS.

Framtidsutsikter

Idriftsettelse av Raskiftet vindkraftverk i 2018 representerer en milepæl for Gudbrandsdal Energi Fornybar AS. Selskapet vil satse videre på vindkraft.

INNLANDS- KRAFT

Innlandskraft AS er eid med 50 % hver av Gudbrandsdal Energi Holding AS og Eidsiva Energi AS. Innlandskraft AS eier 100 % av Gudbrandsdal Energi AS og Eidsiva Marked AS.

Innlandskraft AS` formål er å drive detaljomsetning av elektrisk energi, samt delta i andre selskap med samme eller liknende formål.

Gudbrandsdal Energi AS og Eidsiva Marked AS er til sammen den tredje største aktøren i sluttbrukermarkedet, og har samlet en total kundemasse på nærmere 244.000 kunder. I 2018 har selskapene også engasjert seg innenfor salg av solceller og mobiltjenester.

Oversikt over utvikling og resultat

Resultat etter skatt i Innlandskraft i 2018 er 56,3 millioner kroner mot 59,1 millioner kroner i 2017. Gudbrandsdal Energi Holding AS sin andel (50 %) er innarbeidet i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden og utgjør 29,9 millioner kroner.

TREFALL: Et kjent syn for linjerydne, og bare ett av flere trefall over linjennettet til Gudbrandsdal Energi den siste uka. Alle foto: Tor Larsen.

LINJERYDNING: Det er mange eventualiteter å ta hensyn til. Hvor skal treet kuttes, og hva gjør det med vektfordelingen? Hvilken retning vil treet falle? Her ble den improviserte løsningen å ta toppen av treet og la den seile på linja nedover et stykke.

SNØRÅS: Store snømengder og lange trær truer strømforsyningen. Men de er også en fare for sikkerheten til linjerydne.

fra beredskapsrommet – Flere steder er vi avhengig av dagdlys for komme inne i ter-

● – Vi vet ikke nøyaktig hvor eller når neste strømbrudd kommer.

skapstaben har litt av en kahol å legge både med tanke på mannskap og prioriteter langs linja. Heilkopterer har GPS-registert hver bidige kritiske punkt med bilder, som vi igjen har plottet inn på et arbeidskart. Men vi vet ikke hvilket tre som faller eller gnunker seg inn på ledningene først av alle de kritiske punktene vi har å forholde oss til. Det er det som gjør det

så uoversiktelig - vi vet ikke nøyaktig hvor eller når neste strømbrudd kommer, påværet er også en faktor. Men ikke alle trær er like farlige. De fleste trærne er små, og de fleste er i dalen, men strømforsyningen ser vi på som stabil.

● – Det viktigste er at vi kom gjennom dette uten skader av noe slag på våre mannskaper.

Det har helt klart vært en be- dring langs linjennettet opp på fjellet og i høiden etter at via- den tok tak og renset trærne. For å få den helt totale oversikt, vil 10 dager denne uka like inn et helikopter for å sjekke hele linjennettet vårt på nytt. Noe kan jo dukke opp i forbindelse med den helikopterbefaringen, sier nettsjef Ansløkken. Trollrørne langs linja er med andre ord i ferd med å løse sin snøtunge kropp, og GE står med råk rygg etter et uke i be- redskap og mange utfordrin- ger.

Helse, miljø og sikkerhet Best av alt, så ble de hektiske dagene gjennomført uten noen skader, og det aller viktig- ste, strømmen kommer alltid tilbake etter at det har blitt møtt. Den kan slås på igjen med en bryter, påpeker nettsjef Ansløkken.

TOR LARSEN tor@dolen.no

Dølen 11. januar 2018

HELVETESUKA I GUDBRANDSDAL ENERGI

Den siste uka har vært som helvete- soka i militæret for linjerydne i Gudbrandsdal Energi.

Under helvetesoka i militæret får soldatene testet utstyr og sine egne fysiske og psykiske grenser ute i felten. De får også testet sine kammskaper, men de må også evne å improvisere. GE linjerydne har en litt an- nen utrustning enn forsvarets feltsoldater.

Maskingeværet er byttet ut med motorag og den lettere be- væpningen er øks, sekke og sag. Linjerydne er GEs sol- dater ute i felten, og komman- dosentralen er energiseksperts beredskapsrom som koordinerer det hele med arbeidsordere. Et helikopter sørger for at det som pløtes på kartet, er riktig i forhold til de faktiske forhold i terrenget.

Mildvær og streng kulde Forspillet til det hele startet for jul. Et mildvær med påfølgende streng kulde, og deretter flere dager med enorme snømeng- der gjennom jule- og nyttårs- helga, førte grunne trær om til store, kvite trøll. Veldig pent å se på, men veldig truende for linjennettet til GE.

Det er disse truende trølla GEs linjesoldater må slås i

mot. De har det med å falle over eller vike seg inn i linjene og skape strømskudd. Gudbrandsdal energi har over 1000 kilometer med strømlin- jer å passe på, og disse går i alt fra snau fjell på bergrabber til tettvekste daler i ugjestemildt terreng. Det dramatiske startet så småt sist onsdag. Snøtunge trær knakk i sammen og avbrudd- kartet til GE gikk i rødt og tra- fikk havarte. På et blankt var det tolvte fall og strømskudd på nettet over hele Midtdalen. Situasjonen var kritisk. GE satte strøben i beredskap, innkalte alle tilgjengelige mannskaper og bemannet beredskapsrom- met.

● – Skriv det som det er - at strømkun- dene må for- vente flere både vars- lede og plutselige strømskudd

Tastaturtrollene Slike situasjoner er snadder for lokalmedienes nettsider og mat for kommentarfeltene på face-

book. Å rapportere om strøm- brudd er kjappe og enkle rykter - vanligvis. Men ikke denne gang. I det ene øyeblik- ket var 600 kunder berørt med 50 kritiske punkt på linjennet, og i det neste 100 kritiske punkt og ennå flere berørte strøm- kunder.

Nyheten ble med andre ord felt for den ble publisert, og GE nettsjef, Svein Ansløkken, sa det rett ut: - Skriv det som det er - at strømkundene må forvente flere både varslede og plutselige strømskudd i flere dager framover.

Vi gjorde så, og forventet at folket i kommentarfeltene på fjøfoka ville skjønne og aksep- tere den kritiske strømsituasjo- nen som værforholdene og snømengdene hadde forårs- ket. De fleste gjorde det, for- to at trærne hadde blitt til store, ustabile trøll og at jobben med å rense linjene var en stor og tidkrevende utfordring.

Sikkerheten ble naturlig nok ikke bedre av at en, om ikke bodet, så i alle fall heldeles lokalavisjournalist streift om- kring i landskapet og mellom trærne på jakt etter gode motiv.

- Pass deg gut så e kjem te her, sier linjerydner Geir Aspelien om at vi her i verdens rikste land, og der skjer det selvfølge- lig aldri strømskudd!

Ute i felten Dølen tok en tur ut i felten sammen med GEs "linjesoldat- er" for med egne øyne å se hvilke utfordringer de sto over- for. I Jordalen, en i Ruste, hadde et par snøtunge furur

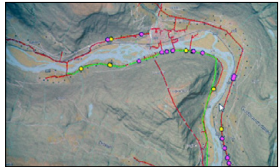
Tidkrevende arbeid Det er et nøyssomt arbeid som tar tid. Det skulle vise seg å ta nærmere fire timer i

PÅ LINJA: Tretoppene ble huket tak i lengre nedre og fjernet fra linja.

BEREDSKAPSROM: Nettsjef Svein Ove Ansløkken og beredskapsle- der Nils Ormvdal ser med bekymring på det røde avbruddskartet til GE i bakgrunnen.

LINJEFELT: Gule punkter viser feil som er å leve med. Oransje punkt er kritiske feil som må rettes raskest - de sto på rekke og rad mellom Vinstra og Kvam.

● – Pass de gut så e kjem te her, sier linjeryd- der Geir Aspe- sløen

Strømmen var fortsatt på, og utfordringen for mannskapet var å få trærne og grøntene vekk fra linja, uten å måtte ta strømmen eller skade lednin- ger og stolper. Det skulle bli lettere sagt enn gjort.

Med på laget til linjemannska- pene er to innleide skogsyd- dere fra Doka. De skal bidra med sin ekspertise både innen hogst og med tanke på sikker- heten.

Sikkerheten ble naturlig nok ikke bedre av at en, om ikke bodet, så i alle fall heldeles lokalavisjournalist streift om- kring i landskapet og mellom trærne på jakt etter gode motiv.

- Pass deg gut så e kjem te her, sier linjerydner Geir Aspelien om at vi her i verdens rikste land, og der skjer det selvfølge- lig aldri strømskudd!

Tidkrevende arbeid Det er et nøyssomt arbeid som tar tid. Det skulle vise seg å ta nærmere fire timer i

● Samarbeid med Eidsiva og GE

Fiber til Kvamsfjellet

Nord-Fron kommune inn- går avtale om utbygging av fiber til hyttene på Kvamsfjellet.

Utbyggingen av fibertilgang vil skje i forbindelse med bygging av vann- og avløpsanlegg på Kvamsfjellet. 100 hytteeiere yret ønske om fiber i tillegg til innlagt vann- og kloakk.

Innsalg våren 2018

Dette medieret i Nord-Fron kommune gikk i dialog med Telenor og Eidsiva for å finne en løsning. Telenor trakk seg, men Eidsiva innikk samarbeid med Gudbrandsdal Energi (GE), og planlegger nå en fiber- utbygging på vilkår av et visst kommunalt engasjement. GE er normalt nettsjef og Eidsiva leier nettet av GE og kobler opp fibertilknytningen - slik er også planene på Kvamsfjellet. Det kommunale engasjementet i prosjektet innebærer blant annet at Nord-Fron kommune signerer en leietavle med Eidsiva på et abonnement i Arvil- lingen vassverk i ti år. Kommunen må også betale i 5 millioner kroner for fritt å kun- ne disponere trekkur og fiber lagt ned av GE. Det er også et krav i avtalen at kommunen skal legge ned trekkur i grøf- tene fra fiberskap og inn til alle hytter som skal ha vann og klo- akk i utbyggingsprosjektet - to- tal 160 hytter. Kostnaden på dette er usikkert. Fiber til hytte- ne blir etablert når minst 60 hytter har bestilt abonnement fra Eidsiva, og innsalg av dette starter våren 2018.

Den nøyaktige prisen på det- te vet vi ikke for GE har fullført sine planer for utbyggingen, uttaler Teknisk sjef i Nord-Fron kommune, Bjørn Bjørke.

Kommunal økonomi I en orientering til hytteeierne ble kommunen fastslått et an- leggsbidrag på kr 4000 indl. mva for de som kobler seg opp til fiber i anleggsperioden - for de som kobler seg opp i etter- kant, vil det koste 3000 kroner

bevisst om at fiber til hytter og bedrifter vil gi Kvamsfjellet et stort løst.

Jeg har lenge hatt mange forespørsler fra hytteeiere ved- rørende fiber og bredband. Nå løser det seg, og det er meget gledelig - både for hytteeiere og for næringslivet på Kvams- fjellet.

Han ser for seg at antall over- nattingsdøgn i hyttene, vil øke radikalt.

Vi så en markant økning i bruk av hyttene når det ble satt i gang med vinterbrøyting av vegene inn til hytteområdene på Kvamsfjellet. Litt av den samme effekten vil vi se nå. Flere får mulighet til å jobbe fra hyttene, og det blir nok også lettere å få med den yngre ge- nerasjonen så lenge det kan lokkes med fiber på hytta, sier

FIBER: Rondaplassen er den eneste bedriften på Kvamsfjellet som har fibertilknytning fra før. Nå legges det til rette for en større utbygging av fiber videre innover Kvamsfjellet.

mer. Nord-Fron kommune går med et underskudd på 708 000 kroner med kun 60 fiberabon- nenter.

Dermed de resterende 100 hyttene knytter seg til, vil hele prosjektet koste kommunen rundt 108 000 kroner, sier Bjørke, men han påpeker at det kan komme prisendringer i de kommunale kostnader.

GE utfører nå en detaljering, og når GE får kostnadsregnet mer konkret, kan det også endre summene som er oppgitt, tilføyer Bjørke.

En nødvendighet Ole Kristian Rudland er med- eier i Rondaplassen på Kvams- fjellet, samt at han driver hytteferieservicerna. Han roser kommunen for samarbeidet med Eidsiva og GE, og er over-

2

Lokalavisa Trysil Engerdal 18. oktober 2018

Vindmøllene er montert

ALLE 31 OPPE: Slik ser deler av vindmøllerparken ut fra lufta nå som alle 31 vindmøller er oppe.

FOTO: PER GUNNAAR STENVAAG

11. oktober ble det siste vindmøllebladet heist opp og montert i Raskiflett. Dermed er anlegget på det nærmeste klar til bruk i sin helhet. Nå starter arbeidet med å sette hele kraftverket i

produksjon.

ARNE LUND 906 89 985 al@lokal-avisa.no

Sjere Oslen - Dette er en viktig milepæl for oss, selv om det fortsatt gjenstår mye arbeid som ikke synes like godt for publikum.

sier daglig leder for Austri Raskif- lett, Magnus Aachosen. Raskiflett vindkraftverk har så langt hatt en byggeritt på omkring 10 år, men fortsatt vil det være mange i aksjon det første året.

Vi er tre ansatte i Austri Raskif- lett, og tre i Vestas. Gjennomsnittsmen- neren har vi vært omkring 60 personer her i byggefasen, sier Aachosen.

Vi kan se tilbake på en utbyg- ging hvor helse, miljø og sikkerhet er kommet på en god måte. Innen- for gjeldende tids- og kostnadsre- stansjoner. Vi er godt fornøyd med arbeidet utført så langt av vestas- treppen OX2 og vår vindturbin- produsenten Vestas, sier Aachosen.

24 satti drift til nå

Så langt er 24 av de toalt 31 vind- turbiner satt i produksjon.

De nye vindmøllene vil etter hvert, men det vil nok ta noen uker før alt er drift, sier Aachosen.

Raskiflett vil ved normal pro- duktjon produsere omkring 100 giga- wattim (GWh) per år, noe som tilsvarende bruket til om lag 10-1500 husstander.

Vi starter nå den siste, men viktigste innsettelsen, å sette utbyggingen drift. Vi jobber mest av vindkraftver- ket leverer som det skal i løpet av vinteren 2018-2019, sier Aachosen.

1,4 milliarder kroner Olje- og energidepartementet ga 6. juni 2015 Austri Raskiflett kommu- nene for å bygge og drift Raskiflett vindkraftverk på vestsiden av Oslen i kommunene Trysil og

ALT MONTERT: Det siste bladet monteres på vindmølle i Raskiflett. Nå er alle 31 oppe.

FOTO: IVAN NERGAARD

også stemmer bra, sier daglig leder Magnus Aachosen. De første kilowattimene ble pro- duseret ved anlegget 2. juli i sommer. Høle anleggsområdet som er regulert til dette formålet er på omkring 27 kvadratkilometer, og er det største i sin slag i landet.

Dølen 24. mai 2018

FLOMVANN: Flomvannet gikk tett inntil mange installasjoner i dalen, men Gudbrandsdal Energi unngikk alvorlige skader på sine.

Var godt forberedt

Gudbrandsdal Energi (GE) slapp med skrekken under denne flommen.

Nils Ormvdal. Han kan fortelle at flomvarslene for GE nettom- råde siden 16. mai har vært på grønt nivå

Med andre ord skjedde det in- gen alvorlige hendelser som berørte mange av deres strøm- rundt omkring i konsesjonsom- rådet i dal og fjell. De var godt foreberedt.

Gjorde vurderinger

– Vi begynte tidlig i vår å for- berede oss på mulig flom og vurderte alle anlegg som po- tensielt kunne bli utsatt for flom. Vi var derfor godt forbe- redt da vannet kom, forteller beredskapskoordinator i GE,

Satte ikke beredskap

– Ett kabelskap på Fåvang, rett ved der Tromsa truet med å stenge E6, ble stående under vann og måtte utkobles. De fire berørte nettkundene fikk strømmen tilbake etter relativt kort tid og så snart vannstan- den tillot det. Utover det mistet ingen nettkunder strømmen på grunn av flommen. Det var al- dri behov for å sette beredskap, forteller Ormvdal.

TOR LARSEN tor@dolen.no

• **Nyskaping**

Solskinshistorie i Sør-Fron

Erstatning: Solceller som erstatning for skifer legges på fjæset fra 1872. Totalt 198 paneler.

• **Nyskaping**

Solcelle-skifer: På gården Sygard Grytting i Sør-Fron har de lagt solcelle-skifer på et fjæs fra 1872. Stig Grytting er opp-tatt av bærekraftig tankegang. Nå produserer det strøm på et visuelt pent tak. Foto: Mariann Tveit

► Totalt har de et budsjett på 600.000 kroner. Oppland fylkommune skriver begrensning for støtten. Det er lagt vekt på ordningsmessig mål som bidrar til ryddelighet, og prosjekter bidrar til å demonstrere hvordan man kan kombinere ulike kulturmiljøer med ny klimavennlig teknologi. Det vil være i fylkommunens og i regionens interesse å tilby bærekraftig destinasjonsutvikling i regionen.

Sygard Grytting er først ute i Gudbrandsdalen til å legge det skiferleggende solcellepanelet. Gudbrandsdalen er et skiferdistrikt, så typen tak har passe dalen.

Selger strøm
Førslaget er det montert omtrent 25 tilsvarende tak i Norge. Generelt er interessen for solceller allerede blide for privatboliger, drifts- og industritributt.

– Vi ser en veldig vekt på solcellemarkedet de siste årene, og har en forventning om fortsatt vekst. Da vi kom med den nye solcelle-taksteinen, så vi skilte interesse for det produktet, sier prosjektleder Helene Tømmerbakke hos Solcellespecialisten.

I samarbeid med Gudbrandsdal Energi (GE) selger de nåkkendelegde anlegg. Markedsjef Marius Røed i Gudbrandsdal Energi kjøper at flere av deres kunder ønsker å produsere egen strøm, som gir mulighet til å selge overproduksstrøm tilbake til GE.

– Produsenter får mer strøm enn eget forbruk, kjøper vi den til spotpris minus en øre per kilowatt, sier Røed.

Førslaget har de tilkunder som er med i denne ordningen. Røed forklarer at for kunden er det mest lønnsomt å forbruke mer strøm enn de har til rådighet, så de kan selge den til spotpris.

Flere velger solenergi
Tall fra Enova viser at over 500 bilagiere i solceller på taket i 2017. Det er en tendens fra året før. Veksten i solceller er en følge av mange års erfaringer og miljøveipagter bilagiere som er trygghet på en teknologisk. Totalt har det blitt utvalgt 160 millioner kroner til 812 energi- og klimatilskudd til norske bilagiere gjennom Enova-tilskudd.

Siden 2015 har Enova gitt støtte til solcelleanlegg. Alene av de største solcelleprosjektene, til nå har ikke Enova støttet solceller på nordnorske boligtak. Finansieringen skjer via klima- og energifondene og er i lønnsomhet på grunn av regjeringen.

På Sygard Grytting vil de produsere 20,6 kilowatt på sitt nye solcelle-skifer tak.

Hos Sygard Grytting har vi montert hele og halve plater, som alle produserer strøm. Denne løsningen tilpasser hvert enkelt tak. Solcellene gir fullstrøm. Ved bruk av en vekselretter får vi vekselstrøm som er i husets konstant. Når Grytting nå bruker strøm, vil han huske å sin egen. Skulle han produsere mer enn eget forbruk, vil overskuddet leveres mot betaling til nettselskapet.

Erstatte stein
Velger du Sunstyle Solcelle-skifer blir det erstatningen for eventuelt annen type tak. Solcellene er laget her for sikkerhet og fungerer som tetttekkelse.

Ved montering legges det undertak med alufør og leter, i tillegg legges det vertikale monteringsraster. Platen veier 8,5 kilo per kvadrantmeter, sier Tømmerbakke.

– Er det god innsmeltning i lagde solceller? – Med den varianten som Grytting har valgt, erstatte det annet tak. Det kommer hele tiden an på hva alternativet koster, har erstatte han skifer. Med vanlig utslippsende solcellepaneler, gir man normalt innlitter omtrent 10-12 år. Produksjonsgarantien på solceller er 25 år, det vil si at effekten skal holde 95 prosent av original effekt i 25 år. Som takbelasting har for 30 til 50 år, sier Tømmerbakke.

Solcellene er laget for å tåle temperaturer mellom -40 og 85°C.

Plusskunde
Skulle han produsere mer enn eget forbruk, vil overskuddet leveres mot betaling til nettselskapet.

Helen Tømmerbakke, prosjektleder i Solcellespecialisten

Strålede formidling
Det er ikke bare verktøyet og eleven av Sygard Grytting som er fornyede. Både naboe og bygginger har vært innom for å se det liv utvalgte taket kunne gi plass.

– Etter at det har vært det totale av prosjektet vårt, har flere tilreisende og endringer kommet på brettet. Vi er veldig fornøyd. Det har vært litt spennende, bokstaveligst, å legge et slikt tak. Det er en god følelse at solcelle-skiferen genererer verdier, sier Grytting.

Nå kommer vi til å produsere strøm, samtidig som vi får et visuelt pent bygg.

Stig Grytting, bonde og turistvert

Solcelle-skifer gjør gårds-hotellet Sygard Grytting selvforsynt med strøm i turist-sesongen.

Sør-Fron. Fra en sommerbilde letskyer himmel, sender solceller stråler over treet fra 1300 tallet. Som bonde og turistvert er Stig Grytting oppatt av været. Fremover kommer han til å bli enda mer opptatt av solceller. Han har restaurert fjelshytten fra 1872, og lagt nytt solcelle-tak. I 1700 år har de tatt inn gjester på Sygard Grytting. Denne sesongen kan de by gjestene på miljøvennlig og egenprodusert strøm.

Historien går langt tilbake, mens dagens eier og driver tenker langt fram.

– Vi driver en historisk gård og er opptatt av bærekraftig tankegang. Her bruker vi nye strøm, og har tenkt på solceller lenge. Men det måtte også passe visuelt inn, sier Grytting.

Han var ikke fornøyd med halvskiltetaket som lå på fjelshytten. Det ble lagt under forrige restaurering i 1981. Nå var det tiden til for takskifer. Valget falt på en ny type solcellepaneler, Sunstyle, som har form og farge som den lokale skiferen.

– Det var det nærmeste jeg kunne komme det opprinnelige taket, uten å legge en skifer. Nå kommer vi til å produsere strøm, samtidig som vi får et visuelt pent bygg, sier han fornøyd.

Vi gir opp på livebros, for å få god utsikt til det nyetaket.

Solcelle-skifer

På tross av at det å bygginger i markedet tømmer, med skifer på taket. Du må se godt etter for å finne taket med solceller.

– Sol-panellene har en sentrert samme rustfeste og farge som skiferen på de andre takene. Det er jo god formidling med, sier han.

Denne type paneler ligger ikke opp på takkanten som vanlig solpanel gjør. Den er selvklebende, og blir ikke en integrert del av taket. Anlegget produserer over 20 kilowatt elektrisk effekt, på solfrie dager.

– Her på gården produserer vi allerede vårt eget kjøtt, potet, bær, frukt og ved. Nå også en del av den strømmen vi trenger. Vi liker å være selvforsynt og kortreiste, sier Grytting.

På fjæret er det montert om lag 200 plater. Hver plate gir 108 watt. I Sør-Fron vil man til utgjenshell være de minste i landet som er vanlig å produsere mest strøm. Det er bare montert plater på den sørendre siden av taket, på skyggesiden har det blitt hengt.

– Ved avvalg av dette alternativet, blir vi selvforsynte med strøm i tre månedene. Dermed kan det mest sol, er også da vi har flest gjester, sier han.

Støtteordning

Kostnaden ved å legge et slikt tak, koster nytt skifer tak har ikke Grytting regnet på. Solceller er en arealeffektiv måte å produsere strøm på.

Det er mulig å selge tilbake.

– Oppland fylkeskommune har stimuleringsordningen, «Grønn Framtid». Her har vi fått maks støtte på 250.000 kroner. Den elektriske bleen har kostet oss 400.000 kroner plus moms.

Jeg mener vi kan ikke bare se det her som betyng av tak, det er også en god energikilde, sier han.

Soltak

Nå kommer vi til å produsere strøm, samtidig som vi får et visuelt pent bygg.

Stig Grytting, bonde og turistvert

Nasjonen 21. juni 2018

Koblet til nettkunde nummer 20 tusen

Gudbrandsdal Energi Nett vokser og vokser, og har nå nådd en ny milepæl.

OL i 1994 ble starten på en formidabel vekst i hyttemarkedet i Gudbrandsdalen. Og med det øker også antall strømkunder.

Voksende hyttemarked

Gudbrandsdal Energi Nett har i alle år etter OL, bygd nytt nett for å forsyne stadig nye hytteområder med strøm.

Denne hytteutbyggingen er hovedårsaken til at antall nettkunder nesten er doblet fra 1990 og frem til i dag, sier adm. direktør i Gudbrandsdal Energi, Rune C. Vamråk.

– I forrige uke kunne derfor Vamråk gratulere Nils Ihlen fra Oslo som nettkunde nummer 20 tusen. Ihlen fikk blomster og to billetter til valgfri Peer Gynt-forestilling på Gålå.

HYTTEBOM: Nils Ihlen viser Rune C. Vamråk rundt i hytta, som har panoramautsikt mot Mosetertoppen og dalen.

●● – Denne hytteutbyggingen er hovedårsaken til at antall nettkunder nesten er doblet fra 1990 og frem til i dag.

–Nærheten til både skiløyper, alpinanlegg og sykkelstier var avgjørende når familien valgte hytte på Larsen, forteller Ihlen.

TOR LAUSEN
to@dolen.no

REKORD: Nils Ihlen fikk gave som kunde nummer 20 tusen overlevert av adm. Direktør i Gudbrandsdal Energi, Rune C. Vamråk.

Subsidierer strøm til vanning

LILLEHAMMER: Fra 1. juli til og med 31. august fjerner GE fortjenesten og halverer nettleie på strømsalg til vanningsanlegg.

– Vi ser at det varme og tørre været bare vil fortsette framover, og dermed blir krisen enda verre for bøndene. Vinterforlet er i ferd med å svi bort. Dermed tar vi samfunnsansvar, og gir en hjelpende hånd til bøndene ved

å fjerne vår fortjeneste ved bruk av strøm til vatningsanlegga deres, sier markedsjef i GE, Jan Jansrud, til Dølen.

Gudbrandsdal Energi vil tilby bønder som kontakter dem en egen spotprisavtale der selskapet har tatt vekk sin egen fortjeneste og reduserer nettleie fra 10 til 5 øre per kilowattime. De statlige avgiftene må man betale som før.

EGEN SPOTPRIS-AVTALE: Bøndene må ty til vanning på grunn av manglende nedbør. Nå setter Gudbrandsdal Energi ned prisen på strømsalg til vanningsanlegg og tilbyr en egen spotprisavtale for bønder. FOTO: TORBJØRN OLSEN

Dølen 1. november 2018

● Mål om 20 000 abonnenter

GE blir mobiloperatør

Gudbrandsdal Energi utvider og får flere bein enn strøm å stå på. Under mottoet «mobilabonnement for folk flest», vil de bli best også på mobil.

Denne uka lanseres tjenesten. – Dette har vi stor tro på. Vi mener at vi har et godt grunnlag gjennom vårt renommé som strømleverandør, til også å kunne levere mobiltjeneste, sier daglig leder i Gudbrandsdal Energi (GE), Jan Jansrud.

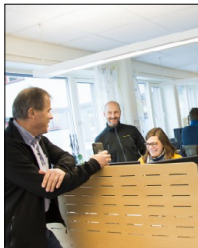
Konkurransedyktige
GE skal nå tilby mobilabonnement, både med konkurranse-dyktig pris og tjenester, i følge markedsjef på mobil, Marius Røed Sveipe.

– Vi har testa tjenesten siden mai. Det har tatt litt tid å utvikle ideen ferdig, men nå skal alle tjenester fungerer, og vi er klare for et større testpanel, sier han.

GE ønsker et utvalg publikum velkommen til å bli de første mobilbrukere av den lokale leverandøren.

– Det neste nå blir å få masseproduksjon av faktura og testa alle tjenester fungerer som de skal for et større publikum, sier markedsjef på strøm, Thomas Mathisen.

Framoverlente
GE blir med dette den første mobiloperatøren i Innlandet. Fjordkraft gikk inn på samme markedet i fjor. GE leier nett av Telenor. Med særlig å tilby godt abonnement på datamengde, mener GE at de er framoverlente.

ETT KUNDESENTER: Karianne Birkelund er en av kundekonsulentene som sitter klar til å ta i mot telefoner fra både strøm- og mobilkunder.

– Spesielt abonnementet som heter «Opplev» mener vi bruerne vil finne interessant, fordi mange er opptatt av datamengde. Der betales en fast, månedssavgift og ellers betaler en for å bruke. De første to GB koster mer, men der etter så blir det bare billigere og billigere. Bruker du mer enn ti GB, så koster GB sju kroner stykket. En trenger altså ikke være redd for å bruke. Her følger vi at vi ligger i front, sier Sveipe.

Å stole på

En kan også bruke SIM-kortet i bredbåndsruteren og dele på datanen, noe GE mener det er få andre som kan tilby.

Kunder av GE på strøm får også en liten rabatt på mobilabonnementet.

Daglig leder Jan Jansrud er opptatt av at de skal være «gudbrandsdøl å stole på».

– Det er en del operatører som skiver deg så snart du vil gjøre noe ekstra på mobilen.

GÅR MOBILT: Markedsjef Marius Røed Sveipe (t.v.), daglig leder for GE, Jan Jansrud og markedsjef Thomas Mathisen er optimistiske nå når de lanserer seg som mobiloperatør. BEGGE FOTO: TONE SIDSEL SANDEN

Om en er på båt eller i et spesielt land, så klemmer de på skilleglig med fortjeneste. Det kommer ikke vil til å gjøre, uansett hvor en befinner seg i verden. Det er der vi skal skille oss ut, sier Jansrud, som forsikrer at de ikke ønsker å legge mye påslag på prisen de får fra Telenor.

60 GB vil koste ca. 700 kroner.

– Da kan en nesten begynne å tenke på om en trenger bredbånd, mener Jansrud.

Vil skape arbeidsplasser

GE har mål om å tjene penger på å bli mobiloperatør, men samtidig ønsker de at det skal

være forutsigbart å være kunde hos dem.

– Det ligger en månedssavgift i bunn og et påslag på prisen fra Telenor. Vi vil også utvikle nye produkter og tjenester, etter hvert som mulighetene kommer. Vi gir oss ikke med dette, sier Sveipe, som mener den enorme veksten GE har hatt som strømleverandør gir dem et godt grunnlag for å lykkes også som mobiloperatør.

– I 2003 hadde vi 12700 kunder her og nå har vi passert 110 000. Vi vokser kraftig på strøm, supplerer Jansrud, som mener det er en god kombinasjon å koble strøm og mobil.

– Hva er målet deres i forhold

til kundemasser?

– Med et snitt på to-tre familiemedlemmer per hushold, så er massen opp i 300 000 til potensielle kunder fra «egne rekker». Vi mener at mellom 5000 og 6000 kunder bør være oppnåelig ganske raskt. Så får vi ha et mål om 20 000 på sikt, sier Jansrud.

– Et annet mål for oss er å skape arbeidsplasser. Nå har vi ansatt tre personer som jobber med dette, mens vi håper å bygge på til ti nye arbeidsplasser.

– Det er en god kombinasjon av Gudbrandsdalen også, sier en entusiastisk Jansrud.

TONE SIDSEL SANDEN
tone@dolen.no

Lokalavisa Trysil Engerdal 12. desember 2018

APNET: Olje og energiminister Kjell-Børge Freiberg, Christian Vogt i Stadtwerke München, Rune Vamråk i Gudbrandsdal Energi, Oddvold Sæle i Eidsiva Energi og daglig leder i Austri Raskiftet Magnus Axelsson var storfornøyde med åpningen av Raskiftet vindkraftverk. Prosjektet har holdt både tidplan og budsjett, og produksjonen så langt lover fint. FOTO: MONICA SØRENSEN

Ministeren åpnet Raskiftet

Utbyggingen av Raskiftet vindkraftverk overskred verdensrekorden for tidspunktet offisielt åpnet av olje og energiminister Kjell-Børge Freiberg.

Fakta

- Fjælgbygging fra 1872 blir nytt «solcelle-skifer» tak.
- Skiftet er 152 kvadratmeter.
- På solfrie dager gir taket en effekt på om lag 20kW.
- Forventet årsproduksjon er 17000 kWh.
- Tilsvarende normalforbruk til en vanlig norsk enebolig.
- Forventet årsproduksjon er 17000 kWh.
- Strømtilførsel er tolv, overproduksenergi går ut på nettet. Gir miljø og økt til nettselskapet.
- Det er bare Vamråk i Gudbrandsdal Energi enig i.
- Lokalbefolkningen har vært åpne, vi hadde 200 personer på

Sørpe Osen: I strålende været kunne daglig leder i Austri Raskiftet, Magnus Axelsson, invitere med seg både olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg, olje og energiminister, utbygger og andre gjester til utstillingen i det nye Raskiftet Raskiftet vindkraftverk.

Kommunen ble gitt av Olje- og energidepartementet 6. juni 2015. Byggingen startet opp allerede i 2016. Det er bygget 25 kilometer røyr og 31 installasjoner. Åtte av dem er forankret i fjellet under, mens de andre fjellet klatrer de fleste under er under middele, har mest av dem fått utgjette fondener.

Når alle turiner sett i drift, det er forventet en årsproduksjon på 270 GWh. Det tilsvarende 15000 husholdninger – eller hele Hamar by.

Fornøyde eiere
Vindkraft eiere av Eidsiva Energi, Gudbrandsdal Energi For-

TIL BORD: Trysilforfær Erik Sletten og næringslig Gro Svartdal i Trysil Rik ministere på bordet i løvosen som var sett opp for Vamråk i Gudbrandsdal Energi, Christian Vogt i Stadtwerke München og Oddvold Sæle i Eidsiva Energi.

Gudbrandsdal Energi Holding AS
2640 Vinstra | tlf: 61 29 46 00 | firmapost@ge.no
www.geholding.no

Gudbrandsdal Energi Nett AS
2640 Vinstra | tlf: 61 29 46 66 | post@genett.no
facebook.com/gudbrandsdalenerginett
www.genett.no
